„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

NRA MEMBER U.S. WE DO OUR PART

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LAckawanna 4-5529

MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 17 — Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918. — New York, N. Y., Balandžio (April) 27, 1934. — Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879. — Vol. XXV

Didelė Nelaimė Kasyklose

Karo Pavojus Auga

Numirė Jurgis Kazakevičius

DIDELĖ NELAIMĖ KASYKLOSE.

Sarajevo, Jugoslavija, bal. 22. — Vakar, netoli Sarajevo, Kakanj angliakasyklose nutiko didelis sprogimas. Laike sprogimo kasykloje buvo apie 560 darbininkų. Iki šiol tik 15 darbininkų išgelbėta ar patys išsigelbėjo ir 150 kunų išimta. Likusios dalies rankpelnių likimas nežinomas. Dedama pastangos, kad likusius angliakasyklose, gyvus ar negyvus, angliakasius išėmus. Spėjama, kad visi tie, kurių iki šiol nepavyko išgelbėti, bus jau žuvę.

Sprogimas buvo toks didelis, kad girdėta net tolimose apylinkėse. Vienas, netoli kasyklos laukus aręs, ukininkas sekamai pasakoja: „Pirmas dalykas, ką aš pastebėjau, tai kad mano jau čiai sustojo ir kaip koki stabai ant vietos nejudėdami stovėjo. Po to pasigirdo griausmingas trenksmas; toks didelis trenksmas, kad net žemė po mano kojomis sujudėjo. Maniau, kad žemė dreba. Tačiau netrukus pamačiau didelius volus liepsnų kįlant iš kasyklos įeigos."

Vienas angliakasys pasakoja, kaip jį arklys išgelbėjęs. Didelis trenksmas tą žmogų ant syk apakino. Tuomet jis įsikabino į arklio uodegą, o arklys įstinktyviai surado iš kasyklos išeigą ir jį išnešė.

Del šios nelaimės didelis sujudimas visame krašte. Karalius Aleksandras įsakė visai tautai nelaimingai žuvusių angliakasių šeimas gelbėti ir pats pribuvo į nelaimės vietą. Žuvusiųjų šeimos ir giminės, susirinkę prie kasyklų, meldžiasi.

KARO PAVOJUS AUGA.

Washington, D. C. — Nesenai Japonija pasiskelbė esanti Chinijos tikrąja globėja, net uždrausdama kitoms valstybėms Chinijoje statyti eroplanų stotis ir tt. Del to Japonijos pareiškimo gyvai sujudo visas pasaulis. Jungtinės Valstijos numato, kad šiam kraštui uždaroma durys Chinijoje prekiauti. Todel prekybos sekretorius, D. Roper patvarkė, kad nebutų leidžiama net senos geležies išvežti į Japoniją, kuri tą geležį naudoja perliedinimui į ginklus. Jungt. Valstijų štabo vyriausias generolas McArtur remia kongresmano Thompsono įneštą į kongresą bilių didinti kariuomenę, padauginant bent 25,000 vyrų. Italijos politikieriai per laikraštį „Messagero" ragina visų baltųjų rasių šalis susitelkti prieš geltonuosius japonus. Francijos spauda nusako, kad Japonija uždaranti duris visiems kitiems kraštams į Chiniją. Pyksta ir Anglija. Jungtinių Valstijų spaudoje vis plačiau kalbama apie galimą susikibimą su Japonija. Balandžio 20 dieną „New York Times" išspaudino dar 1918 metų vieno korespondento padarytą su Vokietijos eks-kaizeriu (tuomet jis dar buvo kaizeriu) pasikalbėjimą, kuriame šis monarchas jau tuomet ragino visus jungtis prieš „tuos geltonuosius velnius japonus". Rusijos spauda apie tą Japonijos pareiškimą rašydama žymi, kad Japonija organizuoja kariškas provokacijas prieš Sovietų Rusiją.

Iš to aišku, kad karo pavojus yra didelis. Kaip matome, karas gali kilti Tolimuose Rytuose ir tarp geltonosios ir baltosios rasių, apie kurį tai konfliktą jau ne šiandien kalbama.

NUMIRĖ JURGIS KAZAKEVIČIUS.

PITTSTON, PA. — Balandžio 11 d. čia numirė senas visuomenės darbuotojas ir žymus SLA. veikėjas, a. a. Jurgis Kazakevičius. Velionis Jurgis Kazakevičius buvo vienas iš senesniųjų lietuvių imigrantų į šią šalį ir senas musų organizacijos narys. Buvo kilęs iš Budvardžių kaimo, Padovinio valsčiaus, Suvalkų rėdybos. Numirė budamas 64 metų amžiaus.

Gyvendamas Amerikoje, a. a. Jurgis Kazakevičius visą laiką darbavosi lietuviškose draugijose, drauge ir Susivienijime Lietuvių Amerikoje: 1901—2 ir 1904 metais buvo SLA. iždo globėju, o nuo 1905 iki 1906 metų — SLA. Centro Sekretoriu. Taipgi keliuose SLA. Seimuose sekretoriavo ir buvo įvairių komisijų nariu. Velionis nemažai prisidėjo ir prie Tėvynės Mylėtojų Draugijos suorganizavimo, kuriai keletą metų sekretoriavo. Nemaža jis dirbo ir kitose pašelpinėse bei kulturinėse organizacijose bei draugijose.

Velionis buvo šviesus, laisvų pažiurų ir patriotingas žmogus. Nemaža jis rašydavo į Amerikos lietuvių laikraščius įvairiais gyvenimo klausimais. 1927 metais „Tėvynės" Jaunimo Keliams parašė ištisą eilę aisopiškų pasakų jaunuoliams.

Šioje liudnoje gyvenimo valandoje velionio giminėms ir draugams „Tėvynės" Redakcija ir SLA. Centras reiškia giliausios užuojautos, o velioniui Jurgiui Kazakevičiui lai buna lengva šios šalies šaltoje žemelėje ilsėtis.

NAUJAS ŽENKLAS KODĄ PRIĖMUSIEMS.

Washington, D. C. — Gen. Johnson praneša, kad visos industrijos, kurios yra priėmusios NRA kodą, po gegužės 1 dienos turės įsigyti naujus ženklus — naują Mėlyną Arą. Naują ženklą gaus tik tos įstaigos, kurios specialiai jo prašys ir įrodys, kad jos tikrai pildo industrijos kodą.

NASH IR SEAMAN DIRBTUVĖS JAU DIRBA.

Milwaukee, Wis. — Ilgai besitęsęs Nash automobilių ir Seaman Body korporacijos darbininkų streikas Milwaukee, Kenosha ir Racine dirbtuvėse balandžio 20 dieną užsibaigė ir darbininkai sugrįžo į darbą. Streikininkai laimėjo 10 nuošimčių algų pakėlimą, pripažinimą kolektyvių derybų ir pašalinimą diskriminacijos tarp organizuotų ir neorganizuotų darbininkų. Visi streikininkai turi buti priimti į darbą be jokios diskriminacijos.

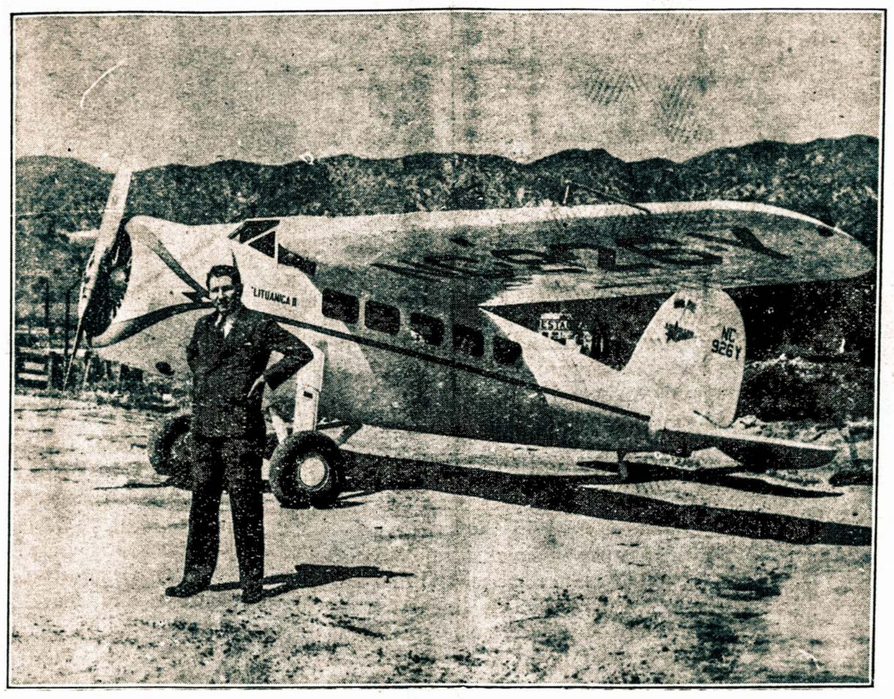

Naujai nupirktas lėktuvas, kuris balandžio 22 dieną Chicagoje pakrikštytas LITUANICA II ir lakunas Juozas R. James-Janušauskas, kuris šiuo lėktuvu šią vasarą skris iš Amerikos į Lietuvą.

INDĖNAI SUVALGĖ KARININKUS.

Geneva, bal. 22. — Šiandien sugrįžo Tautų Sąjungos paskirta komisija padaryti taiką tarpe Bolivijos ir Paraguajaus, kurios kariauja už Gran Chaco sritį. Minima komisija prirengs ir išduos Tautų Sąjungai raportą, kodel ji negalėjo tų dviejų šalių sutaikyti. Ta pati komisija pasakoja, kad Bolivijos karingumui labai nepritaria ten gyvenanti indėnai, kurių labai daug į kariuomenę imama. Į tulą kaimelį atsiųsti karininkai imti rekrutus. Indėnai netik kad karininkams pasipriešino, bet juos užmušė ir išsivirę suvalgė. Žinoma, Bolivijos valdžia juos už tai nubaudė: atsiuntė kareivius ir su kulkosvaidžiais visus kaimiečius iššaudė.

PARYŽIUJE SUIMTA 2,000 DEMONSTRANTŲ.

Paryžius. — Balandžio 20 d. komunistų ir socialistų suorganizuoti darbininkai sukėlė dideles demonstracijas. Buvo protestuojama prieš kapojimą valdžios tarnautojams algą, pensijų buvusiems kariams ir prieš kįlantį fašistų siautimą. Demonstracija užsibaigė konfliktu tarpe policijos ir demonstrantų. Nemaža demonstrantų sužeista ir apie 2,000 suareštuota ir įkalinta.

TRUMPOS ŽINELĖS.

Bloomington, Ind. — Balandžio 20 d. čia vėžio liga numirė 5 mėnesių senumo kudikis. Spėjama, kad tai jauniausias šia liga numiręs žmogus. Gydytojai numato, kad kudikis vėžio ligą paveldėjo ir su ta liga apsigimė.

Bologna, Italija. — Bal. 22 d. karalius Victoras Emanuelis III oficialiai atidarė naujai pabudavotą geležinkelio tunelį, kuris yra ilgiausias visame pasaulyje, nes turi 11 1/3 mylių ilgio. To tunelio pabudavojimas kainavo $100,000,000.

St. Louis, Mo. — Balandžio 22 dieną čia sustreikavo 3,100 darbininkų, kurie dirba Chevrolet ir Fisher body automobilių industrijoje. Reikalauja 10 nuošimčių algų pakėlimo.

Paryžius. — Valdžia paskelbė, kad L. Trockis suokalbiavęs laike vasario mėnesio įvykusių riaušių nuversti Francijos valdžią ir įsteigti Francijos revoliucinę diktaturą. Todel valdžia įsakė Trockiui iš Francijos išsikraustyti. Kol dar nesurado kitos šalies, kuri jį priimtų gyventi, Trockis dar tebegyvena Francijoje.

Cleveland, Ohio. — Su balandžio 24 d. čia prasidės automobilių išdirbystės streikas. Streikuos apie 7,000 darbininkų, kurie reikalauja 10 nuošimčio algų pakėlimo.

Washington, D. C. — Prez. Rooseveltas balandžio 21 dieną pasirašė Dickstein'o bilių, kuriuo norintiems tapti Jungtinių Valstijų piliečiais mokestis sumažina 50 nuošimčių.

Bangor, Me. — Pradėjus Penobscot upės vandeniui kilti, Costigan miesteliui reiškia potvinio pavojus. Valstijos policija įsakė 300 žmonių apleisti savo gyvenimus. Potvinio pavojus reiškiasi ir kitiems šios apylinkės miesteliams.

Panama, Canal Zone. — Pastaruoju laiku šios apylinkės vandenyse manevruoja Jungtinių Valstijų laivynas. Manevruose dalyvauja visos galimos sutraukti spėkos. Ypatingai demonstruojama eroplanų galybė. „Saviesiems" vyksta „priešus" nugalėti.

Iš Lietuvos

VOKIETININKAI LIETUVOJ ELGIASI KAIP VOKIETIJOJ.

Balandžio 1 d. buvo sušauktas lietuvių evangelikų liuteronų „Pagelbos" draugijos Skirsnemunės — Žvyrių skyriaus visuotinas narių susirinkimas. Prieš pradedant jį, į salę girti, su lazdomis įsibriovė keliolika vokietininkų. Pradėję trukšmauti, šukauti, jie lietuvius vadino ateiviais ir iš salės žadėjo išmesti. Labiau įtužę, trukšmadariai puolė susirinkusius, šauk dami:

— Ateis jums Hitleris! Šalin srovininkai, šalin svetimieji! Mes esame parapija, mes šeimininkai! Duot, biaurybėms, mat, lietuvninkai atsirado!

Ir pasipylė biauriausi, lietuvius šmeižiantieji žodžiai. Netikėtai užpultos susirinkusios moterys, vaikai pradėjo rėkti, klykti. Daugumai „Pagelbos" narių buvo sudraskyti rubai, ištraukytos sagos.

Štai prie ko priėjo vokietininkai, kurie net drįsta viešai Lietuvoje niekinti lietuvius, save vadinti krašto šeimininkais. Tsb.

248 MILIONAI.

Valstybės biudžetas baigiamas galutinai suvesti ir netrukus bus ministerių kabinete priimtas. Valstybės biudžetas šiemet suvedamas apie 248 mil. litų sumoje.

LENKAI LAUKIA DERYBŲ SU LIETUVA.

Kaunas. — Lenkų spauda praneša, kad Pilsudskis atidėjo savo kelionę poilsiui Egiptan ir pasilieka namie. Svarbiausioji atidėjimo priežastis esanti — numatomos derybos su Lietuva. Lenkai dar laukia atvykstant p. Zubovo. Bet drauge lenkų laikraščiai pažymi, jog Lenkija dabar dar mažiau linkusi daryti kokias nors nuolaidas, negu kuriuo kitu metu.

Pilsudskininkų organas „Kurjer Warszawski" Lietuvos nusistatymą lygina su žmogum, kurs stovi ant galvos ir nori, kad visi taip pat darytų. Vadinasi, lenkai musų reikalavimą atstatyti Suvalkų sutartį lygina su pamišėliu, kuris vaikščioja į viršų kojomis ir nori, kad ir visi taip darytų. Iš to matyti, koki begėdžiai ir akiplėšos yra lenkai.

Net Vilniaus pilsudskininkų organas „Kurjer Wilenski", kurs kitados daug išmintingiau kalbėdavo, dabar sako, esą apie teritoriją jokių kalbų buti negali. Vadinasi, netik Vilniaus, bet nė mažiausio sklypo žemės lenkai nenori grąžinti. Iš to geriausiai matyti, kiek verta su lenkais kalbėtis.

ŽYDAI STOJA Į ŠAULIŲ SĄJUNGĄ.

Iš įvairių provincijos vietų gaunama pranešimų, kad paskutiniu metu žydų tautybės žmonės smarkiai pradėjo stoti į Šaulių sąjungą. Ukmergėj, pavyzdžiui, yra 30 žydų šaulių. Tas pats dedasi ir kitose vietose. Tsb.

Numirė Dr. Kazys Kasputis

Chicago, Ill. — Balandžio 17 d. širdies liga numirė Dr. Kazys Kasputis, plačiai žinomas Amerikos lietuvių darbuotojas ir rašytojas, pagarsėjęs „Naujienose" tilpusiais „Lietuvon Vikingų Keliais" autorius.

A. a. Kazys Kasputis buvo gimęs Rygoje, Latvijoje. Jaunu budamas išvyko į Škotiją, kur gavo tarnybą prie laivų, kurie plaukiojo tarp Amerikos ir Anglijos. Tarnaudamas jureiviu, atsižymėjo savo gabumais. Po tri jų metų atvyko į Kanadą, o kiek vėliau į Jungtines Valstijas. Chicagoje dirbo prie Rock Island geležinkelio. Vėliau įstojo į universitetą ir 1919 metais baigė dentisterijos mokslą. Laike Didžiojo Karo tarnavo Jungtinių Valstijų kariuomenėje liutenanto laipsny.

Velionis mokėjo keletą kalbų: anglų, francuzų, vokiečių, rusų, lietuvių, lenkų ir latvių. Buvo labai malonus žmogus. Gyvendamas Chicagoje dalyvavo viešame veikime. Jaunesniu budamas mėgdavo vaidinti. Buvo kulturingas ir populiarus veikėjas. Užpereitą vasarą lankėsi Lietuvoje savuosius pamatyti. Sugrįžęs į Chicagą, pradėjo rašyti kelionės įspudžius, „Lietuvon Vikingų Keliais", antrašte. Tuos rašinius skaitytojai labai mėgo, nes jie buvo įdomus ir rašomi visiems suprantama kalba.

Pastaraisiais laikais velionis vis rengėsi vykti į Lietuvą galutinam apsigyvenimui. Bet... balandžio 17 d. nuėjus į Woolworth krautuvę ko tai pasipirkti, staiga sukrito ir amžinai užgęso.

A. a. Dr. Kazys Kasputis palaidotas balandžio 20 d. Chicagos Lietuvių Tautiškose Kapinėse, dalyvaujant virš 700 žmonių. Prie kapo kalbas pasakė P. Grigaitis ir Dr. Strikolis.

Lai buna jam lengva šios šalies žemelė.

Sena Ir Vis Nauja Istorija

Pernai rudenį suėjo 13 metų, kai Lenkija pagrobė apgaulingu budu Lietuvos sostinę Vilnių. Šį tarptautinį smurtą įvykdė 1920 m. spalių 9 d. lenkų generolas Želigovskis, apsimesdamas neva sukilėliu, kadangi tik prieš dvi dienas, spalių 7 d. Suvalkuose buvo iškilmingai pasirašyta, Tautų Sąjungos atstovams dalyvaujant, lietuvių-lenkų karo paliaubų sutartis, einant kuria **Vilnius buvo pripažintas Lietuvai.** Toks biaurus sutarties sulaužymas sukėlė prieš lenkus bendrą pasaulinį pasipiktinimą, tačiau Tautų Sąjunga nieko negalėjo padaryti, nes neturėjo jokios materialinės jėgos ir buvo priversta pasitenkinti tik protestais ir reikalavimais. Bet lenkai nepaklausė, kadangi matė, kad Tautų Sąjunga nepajėgs priversti jų iš Vilniaus pasitraukti. Lietuva, po Želigovskio smurto, paskelbė, **kad ji neįeis į jokius santikius su Lenkija, kol Vilnius nebus jai grąžintas. Šio nusistatymo Lietuva laikosi.**

Lenkai, laužydami Suvalkų sutartį ir groboniškai įsiveržda mi į Vilnių, tikėjosi, kad Vilnių paėmus bus lengva priversti Lietuvą šiokiu ar tokiu budu susidėti su Lenkija. Tačiau lenkai apsiriko. Lietuva, kaip vienas žmogus, šoko su didžiausiu pasirįžimu gintis ir ties Giedraičių ir Širvintų miesteliais **1920 m. spalių mėn. pabaigoje sutriuškino besiveržiančius gilyn į Lietuvą Želigovskio pulkus. Pats Želigovskis vos nepakliuvo į nelaisvę. Ir Vilnius butų buvęs tada atvaduotas, jei nebutų įsikišusi Tautų S-gos komisija, kuri sustabdė sekmingą Lietuvos kariuomenės žygiavimą pirmyn.** Nuo to laiko tarp abiejų kariuomenių susidarė dabartinė administratyvinė linija, per kurią štai jau 13 metų kai nėra jokio susisiekimo.

Daug kartų mėgino Lenkija visokiomis priemonėmis užmegsti santikius su Lietuva, bet be jokio pasisekimo. Lietuva tvirtai laikosi pirmykščio nusistatymo neiti į jokius santikius su Lenkija, kol Suvalkų sutartis nebus atstatyta ir Vilnius jai grąžintas. Lenkai kalbino ir geruoju, grasino ir piktuoju. Tačiau Lietuva žino, kad teisė ir teisybė yra jos pusėje ir kad **nusileisti, padarytą skriaudą atitaisyti privalo tik grobonis nusikaltėlis.**

Šiais metais pasaulinėj spaudoj taip pat girdėti balsų, **kad lietuvių-lenkų klausimas busiąs artimiausioj ateity išspręstas.** Lietuva iš savo pusės nuo pat Vilniaus pagrobimo valandos yra pareiškusi, kad ji galės ištiesti ranką Lenkijai tik grąžinus Vilnių. Jei lenkai galvoja kitaip, tai jie vėl klysta. Todel ginčo išsprendimas priklauso tik nuo lenkų. Kai jie atiduos Vilnių Lietuvai, tą pat dieną užsimegs ir santikiai. Lenkai tai jau gerai supranta, bet ar padarys jie iš to butinų išvadų? Tsb.

Voldemaro Byla Perduota Teismui

Kaunas. — Valstybės Saugumo policija galutinai pabaigė kvotą del A. Voldemaro straipsnio „Likimo Keliais" pasirodymo paslaptingu budu Rytprusių hitlerininkų oficioze „Preussische Zeitung" ir visą kvotą nusiuntė Apeliacinių Rumų pro kurorui. Teko sužinoti, kad A. Voldemaras paklaustas del šio straipsnio, pripažino, jog šis straipsnis, didelį trukšmą sukėlęs musų visuomenėj, yra jo rašytas. Straipsnis buvęs iš karto parašytas mašinėle dviejuose egzemplioriuose iš kurių vienas egzempliorius buvo jo atiduotas uždraustojo „Tautos Balso" redaktoriui ir antras pasilikęs pas jį. Kokiu budu straipsnis „Likimo Keliais" pateko „Preussische Zeitung" nežinąs ir su „Preussische Zeitung" nieko bendro neturįs.

TĖVYNĖ

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas panktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi buti siunčiami Redakcijos vardu ir turi buti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

TIKRIEJI SLA. DARBININKAI

Nežiurint kokiu tikslu butų varoma riksmų kėlimo kampanija, tokie žygiai tik beprasmiu riksmu pasiliks. Todel ir Susivienijimo reikalais varoma prasimanymais, demagogija ir šmeižtais paremta riksmų kampanija yra tuščias dalykas, nežiurint ar žymųs, ar ne žymųs veikėjai tos kampanijos autoriais yra.

Šitų riksmų autoriai turėtų atminti, kad sąryšy su asmenų niekinimu sujungtas organizacijos reikalų falsifikavimas ir ja nepasitikėjimo visuomenėje skleidimas anksčiau ar vėliau gali labai brangiai kainuoti SLA. nariams, nes gali pačią organizaciją pražudyti. Net ir tvirčiau sią finansinę įstaigą galima išdraskyti nuolat nepasitikėjimą ja visuomenėje skleidžiant. Šitą tiesą turėtų atminti visi tie SLA. „geradariai", kurie sakosi Susivienijimo labo delei tų piktų riksmų kampaniją varo.

Riksmais operuojanti asmenys, nors gerais norais vaduodamiesi jie tai darytų, nėra Susivienijimo darbininkais ir jo auklėtojais. Jokio rimto, konstruktyvio darbo dirbti, ar organizaciją auklėti ir tobulinti riksmu ir kitų niekinimu negalima. Susivienijimo tikraisiais darbininkais yra tie nariai ir veikėjai, kurie ne riksmus kelia, kurie ne šmeižimu ir niekinimu kitų asmenų pasižymi, bet tie, kurie ramiai, intensyviai konstruktyvį organizacijos labui darbą dirba. Tie SLA. veikėjai yra tikraisiais organizacijos darbininkais, kurie rupinasi naujų narių prirašymu prie organizacijos, kurie su atsidavimu dirba SLA. kuopų ir apskričių naudai parengimus ruošdami, kurie sulig savo geriausių išgalių tarnauja organizacijai ir jos nariams. Tik šitų tikrųjų SLA. darbininkų nenuilstančio veikimo dėka turime šiandie Susivienijimą tokiu, kokiu jis yra. Tik šitie konstruktyvių Susivienijimo darbų fronte veikėjai yra tikraisiais organizacijos palaikytojais ir jos auklėtojais.

Tik šitų tikrųjų SLA. darbininkų dėka ir šiuo riksmų ir audrų momentu Susivienijime pasireiškia ir konstruktyvio darbo žygiai. Šitiems Susivienijimo auklėtojams nepakenkia, jiems netrukdo darbuotis nei ekonominis sunklaikis, nei jokie politikavimai. Kurios kuopos šitų tikrųjų SLA. darbininkų turi, tose kuopose ir naujų narių prirašoma, tos kuopos ir gražiais viešais parengimais pasižymi. Tos kuopos auga nariais ir gražiai gyvuoja. Šitie ramųs SLA. darbininkai jokių pretenzijų nereiškia, jokiais užkulisiniais tikslais nesivaduoja. Jie jaučia ir supranta, kad Susivienijimas yra naudinga ir reikalinga Amerikos lietuviams, pirmoje vietoje darbo žmonėms, organizacija, todel sulig savo geriausių išgalių dirba organizacijos labui. Galima tik pasidžiaugti, kad šiandie Susivienijimas turi daugiau tikrų darbininkų, negu riksmų ir visokio politikavimo autorių. Reikia pasigailėti tik to, kad organizacija nepasitikėjimą visuomenėje skleidžianti riksmai nemaža pakenkia ir tikrųjų SLA. darbininkų pastangoms.

Sekantis SLA. Seimas daug gero padarytų, jei surastų budus prašalinimui iš SLA. tų visų organizaciją ardančių riksmų ir beprasmių politikavimų. Netrukdomai stoję darban tikrieji Susivienijimo darbininkai greitu laiku pastatytų organizaciją į naujas konstruktyvių darbų augštumas. Bet jei Seimas pažiurės pro pirštus į tuos visus riksmus ir paliks organizaciją draskyti visokioms siaurų tikslų užmačioms, visokiems politikavimams, tai didelių darbų Susivienijimo gyvenime tikėtis negalima. Tokiu atvėju ir organizacijai ateitis palieka miglota. Todel musų širdingu pageidavimu yra, kad tikrieji SLA. darbininkai Seime laimėtų, kad iš Susivienijimo gyvenimo butų iššluota kartą ant visados organizaciją ardanti riksmai.

—o—

REIKŠMINGI GANDAI

Iš Lietuvos ateinančios žinios skelbia, kad buk lenkai norinti taikos su Lietuva ir todel daro spaudimą į Sovietų Rusijos vyriausybę, kad ji imtųsi tarpininkauti Lietuvos-Lenkijos ginčo išsprendimo reikalu. Tuo tikslu esą rengiasi šį pavasarį atvykti į Kauną Rusijos vyriausybės oficiozo „Izvestijos" redaktorius Radekas ir vėliaus atvyksias ir užšienių reikalų komisaras Litvinovas.

Ant kiek šitie gandai pamatuoti, sunku pasakyti. Kad lenkai norėtų susitaikyti su Lietuva, tai niekam nėra paslaptimi tokis lenkų noras. Jau gana ilgokas laikas pasikartoja spaudoje žinios iš lenkų šaltinių, kad rengiamasi Lietuvos-Lenkijos deryboms kaimyninių santikių įkurimui. Iki šiol tų žinių nepatvirtino Lietuvos diplomatiniai šaltiniai. Dabar jau ir iš Lietuvos ateinančios žinios skelbia gandus apie numatomas Lietuvos-Lenkijos derybas. Todel labai galimas daiktas, kad šitie gandai yra pamatuoti.

Nėra jokio pamato manyti, kad Lietuvos vyriausybė butų linkus atsisakyti pamatinės sąlygos susitaikymui su Lenkija — grąžinimo Vilniaus Lietuvai. Reikia manyti, kad Lietuvoje niekas ir nemano Vilniaus kaina taikytis su Lenkija. Kokis tad pagrindas gali buti tokioms Lietuvos-Lenkijos deryboms, kuomet ir iš lenkų pusės nejaučiamas nuolaidumas Vilniaus klausimu? Ką tokiu atvėju galės pagelbėti Rusijos vyriausybės tarpininkavimas?

Suktoji tarptautinių santikių reguliavimui diplomatija kartais eina suktais keliais: vieną kalba, o kitą mano ir daro. Todel galimas daiktas, kad ir lenkai jau suprato ir įsitikino, kad nesulaužis lietuvių tautos griežto nusistatymo už Vilniaus atvadavimą ir todel yra pasirengę šiuo klausimu nusileisti. Palaikymas aktualės karo padėties visa ilga demarkacijos linija tarpe Lietuvos ir Lenkijos, yra labai nuostolingas Lenkijai dalykas. Netik jos visas susisiekimas į šiaure yra suparaližiuotas, bet ir jos prekybai rinkos yra žymiai susiaurėjusios. Lietuvai irgi nepelningas dalykas buti karo padėtyje su savo pietų kaimynu. Susitaikymas abiem pusėm butų naudingas. Tačiau tas susitaikymas bus galimas tik tuomet, kuomet Lenkija atsižadės savo imperialistinių tikslų linkui Lietuvos ir grąžins Lietuvai Vilnių ir kitus okupuotus Lietuvos kraštus.

Kitokia kaina susitaikymo su Lenkija negali buti. Tai vieningas ir griežtas visos tautos nusistatymas, kad be grąžinimo Vilniaus jokios taikos su Lenkija nebus.

—o—

LITUANICA ANTROJI

Lakunas Juozas R. James-Janušauskas jau parskrido į Chicagą iš Californijos naujuoju lėktuvu, kuris nupirktas jo užmanytam skridimui į Lietuvą atlikti šios vasaros pradžioje. Kuomet skaitytojai skaitys šiuos žodžius, be abejonės Lituanica Antroji jau bus oficialiai apkrikštyta tuo garbingu ir lietuviams reikšmingu vardu, nes iškilmės tokioms krikštynoms rengiamos Chicagoje balandžio 22 d., aviacijos šventė pavadintos.

Drąsiam lakuno Janušausko žygiui svarbiausias įrankis jau nupirktas. Tačiau Amerikos lietuvių kolonijų lakuno Janušausko skridimui finansuoti komitetai neprivalo nuleisti rankas ir manyti, kad visas reikalas tam rizikingam žygiui jau atliktas. Toli gražu ne! Visų pirma, kiek mums žinoma, už lėktuvą nėra pilnai užmokėta, o už jį reikės užmokėti visa sutikta pinigų suma pirma, negu Lituanica Antroji galės pakilti savo žygiui į Lietuvą. Toliaus, reikės lėktuvas pertaisyti įrengiant gazolinui tankus, kad butų galima paimti užtektinai gazolino tolimam skridimui. Reikės ir kitus pagerinimus dapirkti, lėktuvą aprupinti visais moderniniais skridimo įtaisais. Tas viskas kainuoja nemažas sumas pinigų.

Todel Amerikos lietuvių kolonijos privalo dabar dar smarkiau sukrusti pasidarbuot surinkimui finansų šio skridimo finansavimui. Kuomet net iš Lietuvos tukstančiais dolerių aukos plaukia į Ameriką p. Janušausko skridimo parėmimui, tai Amerikos lietuviams butų didžiausia negarbė, jei del lėšų stokos šios vasaros pradžioje šis drąsaus lakuno Janušausko pasirįžimas negalėtų buti įvykintas. Lai nelieka nei vienos didesnės lietuvių kolonijos, kuri neatidėliojant nesurengtų aviacijos dienos, kurioje nesusidarytų komitetai ir neparinktų aukų šio skridimo parėmimui. Dabar jau nebelieka jokių abejonių, kad lakunas Janušauskas skris į Lietuvą. Dabar šio skridimo įvykinimas vienatiniai priguli nuo Amerikos lietuvių medžiaginės paramos šį skridimą galutinai finansuoti.

Netenka abejoti, kad finansiniai trukumai negalės sutrukdyti Lituanicos Antrosios garbingo žygio. Kiek tenka pastebėti, tai visos Amerikos lietuvių kolonijos energingai rupinasi šio skridimo finansavimu ir kartu rengiasi galimai sekmingiausias aviacijos dienas surengti. Mums šia proga ypač smagu pažymėti, kad ir SLA. kuopos ir apskričiai žymų vaidmenį šio skridimo finansavime vaidina. Kai kuriose kolonijose ir apylinkėse SLA. kuopos yra šio svarbaus darbo iniciatoriais ir vykintojais.

Amerikos lietuviai neapvylė nei vieno visai tautai bendro ir svarbaus reikalo. Todel drąsiai galima tikrinti, kad ir p. Janušausko visai tautai garbę nešantis žygis bus reikiamai paremtas ir šios vasaros pradžioje Lituanica Antroji pabaigs garbingą Dariaus ir Girėno žygį, nusileisdama laikinojoj Lietuvos sostinėj Kaune.

—o—

KAINOS PRALENKĖ ALGAS

Amerikos Darbo Federacijos surinktos biznio apyvartos ir darbininkų algų skaitlinės aiškiai parodo, kad pragyvenimo kainos toli pralenkė darbininkų algas. Darbininkų perkamoji galia, paėmus kartu, nuo kovo 1933 m. padidėjo 41 nuošimčiu, nes valdžios įkurtos ir finansuojamos naujų darbų sudarymui įstaigos, kaip CWA., PWA. ir padidėjęs darbininkų samdymas privatinių interesų valdomoj industrijoj ir pramonėj padidino darbininkų pajamas $1,784,000,000. Tačiau šitą pusėtinai padidėjusią darbininkų perkamąją galią daugiau nei sunaikino pakilusios pragyvenimo reikmenų kainos net 28 nuošimčiais.

Svarbiausiu ekonominio atsigavimo paraližiuotoju yra mažėjimas individualio darbininko perkamosios galios. Nuo kovo 1933 m., aplamai paėmus darbininko alga pakilo nuo $19.51 iki $21.24 į savaitę, kas sudaro 8.9 nuoš. Tačiau maisto kainos pakilo 20 nuoš., drabužiai ir kt. apsirengimo reikmenys pakilo 28.4 nuoš. tuo pačiu laiku. Kuomet algų pakilimas yra daugiau negu suėstas pakilusiomis pragyvenimo reikmenų kainomis, tai iš kur darbininkas gali imti pinigų pirkimui prabangos dalykų, kaip radio, automobilių, naujų namų baldų ir kitų kasdieninio gyvenimo patogumams reikmenų?

Tuo tarpu Amerikos Darbo Federacijos šios padėties studijų raportas pareiškia, kad nėra jokių pateisinančių motyvų delko pragyvenimo kainos iki tokios augštumos turėjo buti pakeltos. Biznierių neribotas godumas ir profitierių užmačios aiškiai trukdo „naujosios dalybos" pastangas ir užkerta kelią ekonominiam atsigavimui. Jei valdžia norės sustabdyti biznierių godumu daromas kliutis krašto ekonominiam atsigavimui, tai turės arba darbininkų algas kelti lygiagrečiai su kylančiomis pragyvenimo kainomis, arba sustabdyti bereikalingą kainų kėlimą pragyvenimo reikmenims.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda E. G. KLIMAS, B. Sc., M. D.
Instruktorius Medical Temple Univeršitete
2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

NEMIGA.

Rašo Dr. Margeris.

Kaip Reikia Užsilaikyti ir Gydytis.

(Tąsa)

Bet kai nevirškinimas (ir del jo nemiga) pareina nuo sugedimo skrandžio, kepenų, žarnų, kasos (diabeto), džiovos, mažakraujystės ar kitokių organiškų ligų, tada, žinoma, reikia į gydytoją kreiptis. O jis suras ligos priežastį ar priežastis ir nuskirs atatinkamą terapiją.

Taip vadinamas vidurių sukietėjimas arba neganėtinas žarnų išsituštinimas (konstipacija) beveik visados užteršia visą žmogaus sistemą (ir kuną ir protą). Juk neišsivaliusiose kaip reikiant žarnose gaminasi nuodai, kurie patenka į kraują ir buna išnešioti po visą sistemą. O žmogus, žiurėk, jau ir dejuoja: galvos skausmais ar svaigimu, proto bukumu (jis negalįs, sako, kaip reikiant proto darbo dabar dirbti), apsivėlusiu liežuviu, vidurių išputimu, širdies drebėjimu ar net ir skausmais, išbalimu, baisiais sapnais ir, suprantama, nemiga.

Pravartu čia pastebėti nepaprastą Lietuvoje gyvenantiems žmonėms faktą, kad, štai, Jungtinėse Amerikos Valstijose sunku surasti žmogų, kuris nesiguostų konstipacija. Ir čia begaliniai yra išsiplėtę visokių visokiausi vaistai, taip sakant, „viduriams praliuosuoti". O tai, žinoma, yra labai charakteringas amerikniškos civilizacijos ir kulturos rezultatas. Mat, čia ne tiek tesirupinama sucivilizavimu ir sukulturinimu žmogaus galvos, kiek jo pilvo! Ir tokiu nepaprastai greitu tempu spiriama žmogaus skrandis ir žarnos civilizuotis ir kulturėti, kad iš kai kurių maistų išimama beveik viskas, kas paprastai virsta išmatomis. Vadinasi, iš maisto išimama kuodaugiausiai naturalumo, o pridedama — dirbtinumo. Bet kol žmogaus viduriai yra daugiau naturalūs nei dirbtiniai, tol negalima nei norėti, kad jų sveikatai tiktų visai dirbtinas maistas.

Kadangi del amerikoniško maisto visų daugiausiai nukentėti tenka ateiviams, nes jų viduriai kuomažiausiai yra prie tokio dirbtinio maisto pripratę, tai jie ir bando savotiškai maistą ir valgį gaminti. Duoną kepa dažniausiai juodą, valgo daug daržovių bei vaisių ir vengia pyragaičių.

Bet jau ir patys amerikonai pradeda nuo staigaus pilvo sucivilizavimo ir sukulturinimo atslugti. Jau ir jie nesidrovi valgyti juodą duoną, daugiau daržovių bei vaisių, o mažiau „kėksų" (pyragaičių) ir pajų. Žinoma, su tuo viskuo ir grynai amerikoniškų kurjozų gauna pagrindo susidaryti. Mat, gyviausios komercijos šalis. Taigi, javų apdirbimo kompanijos labai smarkiai skelbiasi žurnaluose ir dienraščiuose, kad jų gamybos miltai kuogeriausi ir iš jų kepta duona kuosveikiausia, nes juose nė menkiausios sėlenėlės nebėra. Bet tos pačios kompanijos, supylę sėlėnas į tam tikras popierio ar skardos dėžutes, kuojtikimiausiai skelbia svietui, kad balta duona prisideda prie vidurių sukietinimo, kad butinai reikia imt sėlėnų, nes tik tada pasidarys žarnose daug išmatų, kurios ir paakstins žarnas veikti ir išsivalyti. Na o žmonės, beveik visi kamuodamies kietais viduriais, perka sėlėnas, deda jų į karštą vandenį, pieną ar sriubą ir valgo!

Europiečiui šitokios komedijos gal atrodyti labai keistos, bet pilvo civilizacijoj bei kulturoj iškilusiam amerikonui visai ne.

Žinant gerai, kad žmogaus sistema keičiasi labai lėtai, vadinasi, begaliniai lėta evoliucijos eiga, geriausia yra vartoti neturalus maistas. Pavyzdžiui, daug sveikesnė yra maltų, negu pikliavotų ruginių ar kvietinių miltų duona. Gera yra vengti kondensuotų ir konservuotų maistų. O vis delto, apskritai sakant, stiprių bei sveikų vidurių žmonėm, ypač kurių darbas ar užsiėmimas nereikalauja ilgas valandas sėdėti, geriausiai išpuola valgyti kad ir visus paprasčiausius arba dažniausiai naudojamus maistus. Tik ve tiems, kurių viduriai nėra perstipriausi, kurie negauna reikiamosios mankštos ir kuriuos jau vargina konstipacija, butinai reikia tam tikro maistiško prisilaikymo. Žinoma, tatai nereiškia, kad jie turi žymiai varžytis ir, taip sakant, virsti tam tikrų maistų vergais. Visai ne. Maisto, kuris anaiptol nedaro vidurių sukietėjimo, yra kuojvairiausių ryšių. Čia bent kai kurias suminėsime. Daržovės: salotai, salierai, šutinti svogunai, špinakai, štareliai (asparagai), tomatės, morkos, pastarnokai, ropės, žiedkopusčiai ir kopustai. Vaistai: slyvos, mėlynės, obuoliai, razinkos, kriaušės, vynuogės, vyšnios, dynas, figos ir persiškos slyvos. Mėsa: aviena, jautiena ir visokia paukštiena. Žuvis: visokia, jeigu tik šviežia ir nesudyta. Žuvis paprastai yra daug lengviau suvirškinama, negu mėsa, todel ir patartina daugiau žuvies valgyti tiems, kuriems tenka daug sėdėti, o mažai išsimankštyti.

(Daugiau bus)

A. a. Stasys Miliauskas

Lietuvos spauda praneša, kad kovo 3 d., š. m., Telšių apskrity, Liepalaukės valsčiuje, Pagermony, numirė Stasys Miliauskas, plačiai žinomas Lietuvoje ir Amerikoje kulturnešislaikraštininkas.

Velionis buvo gimęs 1889 m., balandžio 13 d., Ariogalos valsčiuje, dvaro darbininko šeimoje. Daug vargo jaunu budamas. Bet, budamas darbštus ir gabus — kiek prasimokė ir, susirinkęs kiek pinigų, atvyko į Ameriką. Čia, gyvendamas Shenandoah'ry ir jo apylinkėse, dirbo angliakasyklose ir, imdamas vakarinius kursus, mokėsi technikos, kurią labai mėgo. Be to, rasdavo jis laiko dalyvauti vietos lietuvių visuomeniniame gyvenime ir bendradarbiauti lietuvių spaudoje.

Susitaupęs kiek pinigų ir ilgėdamasis tėvynės, 1914 metais sugrįžo į Lietuvą, nes buvo nusprendęs savo jėgas pašvęsti sunkios rusų priespaudos varginamam savo kraštui, Lietuvai. Jam vykstant į Lietuvą, man teko su velioniu susitikti ir pasikalbėti. Užklausus, kodel jis grįžšta į Lietuvą, pamojo ranka ir atsakė: „Neužsimoka jaunam esant savo jėgas svetimam kraštui aukoti. Nors Lietuva ir svetimųjų pavergta, bet vis tik gyvensiu savo tėvynėje ir jai dirbsiu. Prie to, juk svetimiems mes visą laiką ir savo tėvynėje nevergausime..."

Sugrįžęs į Lietuvą, tais pačiais metais kilo Pasaulinis Karas. Stasys Miliauskas turėjo stoti į rusų kariuomenę. Išsyk tarnavo kaipo eilinis, vėliau, kaipo technikas — buvo prožektorininku, o 1915 metais gi buvo paskirtas į Petrapilio artilerijos arsenalą, kur dirbo kaipo artilerijos technikas.

1917 m., revoliucijai įsisiubavus, velionis St. Miliauskas su savo broliu Miku, irgi rusų kariu, balandžio 16 d. pirmieji sušaukė Petrapilio įgulos lietuvių kareivių susirinkimą lietuvių karių sąjungai tverti. Sąjungai įsisteigus, St. Miliauskas buvo jos komiteto pirmininko pavaduotoju. Sąjunga organizavo lietuvių karius Rusijoj, pastačiusi jiems tikslą grįžšti atgal į laisvą Lietuvą. Rašydamas į lietuvius Rusijos karius atsišaukimą a. a. St. Miliauskas bene pirmas paskleidė mintis ir apie Lietuvos nepriklausomybę.

Įsigalėjus bolševikams ir sąjungai iširus, St. Miliauskas, kaipo specialistas, buvo priverstas tarnauti raudonojoje armijoje. Iš Rusijos, jau į laisvą Lietuvą jam pavyko sugrįžšti tik 1921 m. Sugrįžęs, tuoj stojo į Lietuvos kariuomenę liuosnoriu ir tarnavo artilerijoje. Dirbdamas prie artilerijos sviedinių antru kartu buvo sužeistas. Kariuomenėje tarnavo karo vakininku. 1927 metais, sumenkėjus sveikatai, St. Miliauskas išėjo į atsargą ir dirbo Kauno ir Telšių kalėjimuose dirbtuvių vedėju. Nuolat bendradarbiavo spaudoje — kaip Lietuvos, taip ir Amerikos lietuvių laikraščiuose. Rašė daugiausia savo pamėgtos technikos klausimais ir apie bėgančius Lietuvos ir lietuvių reikalus. Pastaraisiais klausimais džnokai parašydavo ir į „Tėvynę" bei „Vienybę".

Velionis buvo vienas šviesesniųjų Lietuvos sunų. Jis visą amžį dirbo savo krašto ir žmonių gerovei. Buvo darbštus, energingas ir patvarus. Jis savo jėgomis kovojo su gyvenimo sunkumais, mokėsi, siekė šviesos ir kitus švietė. Jis norėjo daugiausia gyvenimą laimingu padaryti ne sau, bet kitiems, savo tautos žmonėms. Tai buvo amžinas kovotojas del geresnio rytojaus.

Man viešint Lietuvoje 1926 m., amžinos atminties St. Miliauskas tiksliai susidaro mane viešbuty, kad pasikalbėjus apie Amerikos lietuvius. Ir pasikalbėjome. Jis gyvai domėjosi čionaitiniu musų gyvenimu. Nepaisant, kaip čia mes neveiktume — a. a. St. Miliauskas numatė ir apgailavo, kad žus visas trečdalis lietuvių tautos tolimame krašte. Jo dideliausiu pageidavimu buvo, kad bent šviesesnieji Amerikos lietuviai grįžštų į Lietuvą ir ten savo patyrimus jaunosios tėvynės atbudavojimui pašvęstų. Tuo laiku jis, kai po savanoris bežemis, buvo tikką gavęs sklypelį žemės Pagermony. Jis planų-planais mane apkrovė, ką jis tame mažame sklypelį nuveiks, kokį ukį susikurs ir kitiems Lietuvos ukininkams ukininkavime bei triobų steigime pavyzdį duos. Buvo tai pelkėta vieta ir tokia jam kaip tik patiko, nes jis manė, jog kiekvieną žemės sklypą galima pavyzdingu padaryti ir gyvenimą jame susikurti: pačiam gražias triobas pasistatyti, nusausinti, gražiai susitvarkyti. Ir, kaip Lietuvos laikraščiai praneša, nebodamas darbo dirbo, tvarkėsi. Bet... bedirbant, bekovojant, pačiame amžiaus žydėjime, negailestingoji džiova jį pakirto... Ir, pagaliau, palaidotas jis amžinam atilsiui tėvynės, kuriai tiek daug jėgų paaukojo, žemėje. Garbė jam! O mums, gyvenantiems, velionis St. Miliauskas yra pavyzdžiu: dirbti del savo krašto, del geresnės ateities, del savo žmonių labo.

B.

JAUNIMO KELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grudus
Ir dirvos nepleiski! Tuomet, kada jausi,
Kaip kuns ima stingti, dvasia jau susnudus,
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė piausi.

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinu stoji,
O dirok, idant neitų ugnis ta ant nieko!

Dr. V. KUDIRKA.

Rengiama Meno Paroda

Lietuvių jaunimas nesnaudžia. Be darbavimosi tarpe lietuvių ir lietuviškose organizacijose, musų jaunuoliai neretai šį-tą svarbesnio nuveikia ir svetimtaučių tarpe lietuvių naudai. Jau nekartą, vienoje ar kitoje kolonijoje, musų jaunuoliai yra surengę įvairių parengimų, kuriais svetimtaučiai gėrėjosi. Nekartą jie surengė lietuvių meno parodas. Ypač tuo pastaraisiais metais pasižymėjo New Yorko jaunimas ir Naujosios Anglijos jaunuoliai. New Yorke veikia Lietuvių Meno Ratelis, kuris jau kelis kartus surengė meno parodas. Naujoje Anglijoje veikia Lietuvių Studentų ir Alumnų Draugija, kuri užpernai dviem atvėjais surengė lietuvių rankdarbių ir piešinių parodas. Parodos kaip vienur, taip ir kitur buvo pasekmingos. Žinoma, pasekmingos ne finansiniu, bet tik moraliu žvilgsniu: ne tik lietuviai, bet ir svetimtaučiai jas gausiai lankė ir vėliau apie lietuvių meną ir rankdarbius svetimtaučių spaudoje, lietuvius giriančiai, aprašyta. Lietuviai, kaipo menininkai iškelti, taip sakant, į padangius.

Šiuo reikalu iki šiol, rodos, buvo kiek apsnudusi didžiausia lietuvių kolonija, Chicaga. Bet šiuo tarpu ir Chicagos jaunimas sujudo ir rengia vieną didžiausių meno parodų, kuri, rodos, bus jau ne lokalinio, bet nacionalio pobudžio. Paroda rengiama labai plačia skale, nes joje ketama išstatyti visokių ryšių amatorių meno dirbinius: visų ryšių piešinius, skulpturą, drožinėtus rankdarbius, megstus ir austus rankdarbius, gintaro dirbinius ir tt. Už geriausius piešinius ar rankdarbius bus skiriama dovanos.

Be to, Chicagos Lietuvių Jaunimo Draugija šia proga žada išleisti ir magaziną, kurin bus talpinama vien lietuvių jaunuolių ir senesnių rašytojų kuriniai: trumpos apysakos, eilės, straipsniai, folkloras ir tt. Čia taipgi bus skiriama trys dovanos už geriausius kurinius jaunesniems rašytojams.

Todel išrodo, kad Chicagos jaunimas užsimojo labai plačia skale ir rengiasi atlikti tokį didelį darbą, kokio dar nė viena lietuvių kolonija iki šiol nėra atlikusi. Reikia tikėtis, kad Chicagos jauninimui, kaipo didžiausios lietuvių kolonijos atstovams, šis darbas pavyks atlikti kogeriausiai. To mes ir linkime.

Prie to, patartina visiems Amerikos lietuviams jaunuoliams amatoriams menininkams šioje parodoje dalyvumą imti. Yra proga parodyti savo palinkimus link meno; yra taipgi proga ir pagarsėti. Rengėjams gi patartina, kad šiuo syk butų surengta ir lietuvių profesionalių menininkų kurinių paroda. Tokių menininkų mes turime. Juos tik reikia pajieškoti, o suradus turėsime kuo pasigėrėti.

P. B.

Artists and Writers Attention!

As we have previously announced, we are holding an exhibit. It has tentatively been planned to hold the exribit a Carson Pirie and Scott. Already we have the consent of Budriks — for a loan of his amber jewelry. As it is known, he has a large collection — thus making it all the more beneficial to us.

There are two eminent artists who are willing to display some of their work for our exhibit. They are Mr. Kacer and Mr. Shileikis, who have consented to act as judges for the contest.

To the amateur artists... please get in touch with V. Beliajus. The address is to be found in the rules and regulations for the contest.

If any of you creative writers have been harboring ambitions to see your work appear in a collection of outstanding Lithuanian writers of the country — send your manuscripts to Vytautas Beliajus, 3259 South Halsted Street, Chicago, Illinois.

The magazine will make its first appearance at the art exhibit. Short stories, essays, poetry, historical sketches and translated folk lore will be accepted. The best in each type will receive prizes. The winners will be announced with the publication of the magazine.

L. Y. S.

—o—

Here are the Rules and Regulations:

1 — Eligible works of art are:
Paintings (any size)
Engravings
Etchings
Charcoal drawings
Sculpture (bronze beating, soap, clay, etc.)
Carving
Lithuanian home spoon and hand work.

2 — All work must be done by Lithuanian or in Lithuania.

3 — State whether work is done by a professional or amateur artist.

4 — Register all parcels and if return is desired, please enclose return postage. Otherwise contributions will not be returned.

5 — All articles not satisfactory will be returned only if return postage is enclosed.

6 — Prizes will be awarded to three best amateur exhibits. Leading Chicago artists will be judges, and their decisions will be final.

7 — All articles must be sent in by May 27, 1935 — as exhibit will be held from June 3—10 inclusive.

8 — Address all parcels to Mr. Vytautas F. Beliajus, 3259 South Halsted St., Chicago, Illinois. If further information is desired — use above address.

VARNA.

Ant augštos pušies viršunės
Varna sau tupėjo
Ir dabojo, kaip artojas
Dirvoj kviečius sėjo.
Kam jis barsto juos ant žemės?
Varna žingeidavo,
Kiek grudelių ten pabiro,
Jinai šiaip skaičiavo:
Viens, du, trys, trys-trys-trys;
Viens, du, trys, trys-trys-trys...

Varna matė, kad artojas
Nuėjo ilsėti, —
Nuplasnojo tuoj į dirvą
Kviečius lesinėti.
Prisirinko pilną gurklį,
Kiek galėj praryti, —
Aritmetikos težino
Tik tris suskaityti:
Viens, du, trys, trys-trys-trys;
Viens, du, trys, trys-trys-trys...

Ir supykęs tad artojas
Iš šauvuo šovė,
Varna ten tuojau, ant dirvos,
Kojeles padžiovė...
Kiek šruotelių jau pakliuvo —
Negal pasakyti...
Kita varna, ten pušyne,
Pradeda skaityti:
Viens, du, trys, trys-trys-trys;
Viens, du, trys, trys-trys-trys...

Ka Bi Kas.

Mokslas, Raštija ir Dailė

Rašo IOTA.

SUOPRATIS II.

Suopratis tegali buti sveikas kuomet jausmai yra sveiki. Akys neturi buti vargintos; jos turi visur ir į viską žiurėti. Ausys turi buti pripratintos prie visokių garsų ir trukšmų. Sokonis turi buti taip išlavintas ir prie pakaros privarytas, kad ir sudžiuvusioje duonos plutelėje gardumo turėtų rastis. Uoslės turi buti tokios, kad gėlių kvapas per aguonos grudą butų galima išskirti. Širdis turi buti tokia, kad ji numanytų kitas širdis ir jas atjaustų. „Akys yra marios", sako musų tradicijos. Toliau, „Akys nori, bet širdis nepriima". Ir kokis gilus užtėmijimas musų protėvių! Esą ateina žmogaus amžy tokis laikas, kuriame žmogystės esybė tik per akis apsireiškia. Štai ligonis, pav., gulėdamas ir nepajėgdamas maudoti savo sąnarius, „akimis gyvena". „Akys ne siulų kamuolys, nesuvysi". Ausys tarpsta kalbomis. Lietuviai, kad ir beraščiai buvo, bet jų noturas buvo intelektinis. Žodis turi buti pirma išgalvotas, o paskui užrašytas. Kartą senovės Lietuvoje gyveno tulas kaimietis, kuris visuomet žmonių patarimais naudojosi. Ir tie patarimai jam vis ant naudos išėjo. Prie jo gyveno nežinomos giminystės senelė. Mat, buvo ir musų senojoje tėvynėje depresijų, kad šis kaimietis atsidurė skurde, net ir už valgį jam prisiėjo kovoti. Senelė jam pasidarė „bereikalinga našta". Žmonės patarė jam, kad jis neduotų tai senelei daug valgyti ir, esą, toji senelė nedavalgius tuoj numirs ir „našta" prapuls. Žmonės patarė jam, kad jis tai senelei duotų tik barščių sriubą ir duonos plutas. Bet viskas tik antraip išėjo: duonos plutos sutrupintos į riebią barščių sriubą nupenėjo senelę ir ji tuo valgiu tarpo. Kitaip pradėjo žiurėti į gyvenimą ir tas kaimietis.

Tik tas žmogus moka įvertinti gyvenimą, mokslą ir savo paties sveikatą, kuris jųjų pradeda jau netekti. Musų kalbos žinovas, Rygiškių Jonas, puikiai įvertino gyvastį ir lietuvių kalbą. Kad jis ir negalėjo paeiti, bet jo darbas, kad ir ne už pinigą, nemarus likosi. Kiti žmonės, kad ir turi geras kojas, tačiau jie neturi tosios kibirkštėlės, kurią Rygiškių Jonas turėjo. Ponia De Kroyft, gabi rašytoja, kuri rašė anglų kalba, per vieną mėnesį buvo nuotaka, našlė ir neregė. Taip likimui lemiant, ji dar labiau įvertino šviesą ir gyvastį. Kas aprašys Kudirkos suopratį, kuris, tik visko netekęs, teįvertino viską, o brangiausiai iš visko savo kalbą ir tautybę. Bet buvo pervėlu. Jis gal maždaug tarė, kaip ir Cuvier'as mirties patale gulėdamas: „Daug žadėjausi dar veikti, viskas buvo prirengta mano prote. Po trisdešimts metų darbo ir tyrinėjimo, man likosi tik rašyti, o dabar rankos nepajėgia ir su savim gabenasi ir galvą". Genijai veikia iki jie nepajėgia. St. Hilaire pajėgė, kad ir su aklom akim, matyti zoologijos ateitį.

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasakėles savo vaikučiams.

MARYTĖ.

Andai, eidamas iš miestelio, sutikau mergaitę, vardu Marytė. Marytė turėjo apie trylika metų amžiaus. Ji už rankos vedė į mokyklą savo broliuką. Jos broliukas buvo dar mažas, bet labai žvalus vaikas: jis dažnai trukčiojo Marytei ranką, straksėjo, juokėsi; pamatęs šunį, neiškentė jo nepaerzinęs. Marytė mandagiai, bet rimtai broliuką suturėdavo ir neduodavo jam be reikalo laiko gaišinti.

O, Marytei nėr kada gaišuoti! Jos motutė jau mėnuo kai serga. Marytė už motutę šeimininkauja ir ją slaugo.

Pažiuri Marytė į išblyškusį motutės veidą, ir jau pilnos jos akys ašarų. Bet Marytė neverkia, susituri, prieina prie motutės, nusišypso ir sako:

— Nesirupink, mamytė, aš tave pavaduosių: ir aslą iššluosių, ir vaikus prižiurėsių, ir valgyti visiems išvirsiu.

Ir ištikrųjų, Marytė namuose triusiasi, ruošiasi, vaikų žiuri, valgyti gamina.

Motutė dažnai Marytę pabučiuoja, paglamonėja, veidelį jai paglosto. Ir Marytei ir motutei veideliai nušvinta, joms lengviau pasidaro.

Ir tėvelis ne kartą sako:

— Tu mano dukrele, tu mano šeimininkėle! Ką aš be tavęs daryčiau, motutei sergant?

TRYS BROLIAI.

Buvo trys broliai — du išmintingi, vienas kvailas. Pastebėjo broliai, kad kažin kas naktimis jų pievą išgano. Susitarė eiti saugoti.

Pirmiausia išėjo vyresnysis brolis. Budėjo, budėjo ir užmigo. Išbudęs regi— pieva išganyta ir nieko nebėra.

Kitą naktį nuėjo pievos saugoti antrasis brolis. Budėjo, budėjo ir užmigo. Išbudęs regi — pieva išganyta ir nieko nebėra.

Trečią naktį išsiprašė eiti į pievą jauniausiasis brolis — kvailys. Broliai kvailio ilgai nenorėjo leisti, bet pagaliau sutiko.

Kvailys nuėjo, atsigulė kniupščias ir guli — sergsti pievą. Akys limpa nuo miego. Kad neužmigtų, kvailys pasikišo sau po barzda šepetį: kai galva linkt — šepetys į barzdą bakšt! Girdi pagaliau— pievoje arkliai prunkščia. Jis prie tų arklių — ir parsivedė į tvartą.

Broliai ilgai stebėjosi, kaip kvailys galėjo pievą išsergėti.

VAIKAS IR NUSKINTA GĖLĖ.

(Arėjėlis daržininkas)

Nusiskynė, štai, jurginą
iš darželio Arėjėlis
ir sodinti jį mėgina,
(daržininko gabumėlis!...).

Nieko vaikas čia nesako —
vien, parinkęs gėlei vietą,
ir sodina ją ant tako,
nors labai ten žemė kieta...

Nori jis giliai įgrusti
tos gėlės stiebelį visą,
bet jis nori vis nulužti —
permažai žemelę knisa...

Žiuri iš šalies: patogu
pastebėti gerą norą —
matant šį malonų žmogų
renkant amatą sau dorą...

Arėjas Vitkauskas.

JUOKAS

Motina: — Maryte, ko tu taip verki?
Marytė: — Lėlę pamečiau...
Motina: — Nutilk, vaikėli, aš tau kitą lėlę nupirksiu.
Valandėlę Marytė patyli ir vėl pradeda verkti.
Motina: — Ko gi dabar verki?
Marytė: — Taigi, jei anos lėlės nebučiau pametus, tai dabar dvi turėčiau...

—o—

MĮSLĖ

Lino šerdis, taukų drabužis, sidabro galva. — Kas?

Nelaiminga Meilė

Gyvenimo Vaizdelis — Parašė Joana.

Šaltas žiemos vakaras. Viršuj žvaigždžių milionai senai jau sužibo. Po kojų mirga vingiuotas sniego paviršius. Kiekvienas galėtų pasidžiaugti stebėtinu gamtos grožiu, bet piktas šiaurys neduoda, priversdamas kuogreičiausiai skubintis į savo kambarį.

Jau dvylikta valanda nakties. Gatvėse trukšmas dingo. Visur ramu... Bet vienoje Kauno S. gatvėje slankioja kaž koks žmogaus siluetas, neramiai dairydamasis, lyg bijodamas nakties tylos. Skaistveidis mėnulis, keliaudamas per debesis, retkarčiais nušviečia nežinomos butybės liekną figurą, bet greit vėl slenka toliau, lyg nenorėdamas sudrumsti nakties fejos liudnų svajonių. Praeidamas pro šalį policininkas, truputį sustojęs, eina toliau, — manydamas, kad figura išsigandusi jo margo švarko išnyks. Bet ji nekreipdama dėmėsio į policininką, lėtai eina toliau. Pagaliau jis prieina arčiau ir pradeda rėkauti: „Ar tamsta nežinai, kad dvyliktą valandą nakties, pašaliniams asmenims negalima pasirodyti gatvėse?" Staiga jis pamato dvi liudnas gražias akis. Policininko piktas veidas sušvelnėja ir jis tyliai paklausia: „Kaip tamstos pavardė". — „Juzė S-kytė" prabilsta mergaitė. „Privalai eiti namo, — kitaip pateksi į kalėjimą".

Mergaitė nieko nesakiusi skuba.

Įėjusi į savo kambarį, užsidega šviesą; paima gitarą, tyliai užgaudama jos stygas — skambina nesenai jos pačios sukurtą, brangiam jos širdies asmeniui, melodiją. Paskui, paėmusi jo atvaizdą švelniai uždainuoja... Užbaigia liudną dainelę, pasiremia rankomis ant knygomis apkrauto stalo ir mąsto. Juk tai atvaizdas gerojo Adolfo, kurį ji taip myli ir gerbia. Bet šį vakarą jis neatėjo į paskirtą vietą su ja susitikti... Ir kas jam galėjo nutikti?... Adolfo veidas, atvaizde, ironiškai šypsosi, lyg tyčiodamasis iš nelaimingos Juzės meilės. Bet Juzė to nepastebi. Jai atrodo, kad brangus Adolfo veidas yra visuomet palankus ir nuoširdus.

Po kiek laiko, Juzė išgirsta laikrodį mušant dvi. Dabar tik ji atsimena, kad ryt dienai dar gi viena pamoka neparuošta. Pradeda skaityti vieną, kitą knygą. Bet akys raibsta ir ji nemato ir nesupranta ką skaito, nes Juzės mintis vien į gražuolį Adolfą nukreipta. Taip besvajodama mergaitė užmiega.

Atsibudusi žiuri, — jau pusė aštuonių. Paėmusi kelias knygas, skuba į gimnaziją.

Per pamokas ji jaučiasi tokia nuvargusi, kad nieko nesupranta, ką mokytojas aiškina.

Staiga — išgirsta ją šaukiantį piktą mokytojo balsą. Juzė lėtai žengia atsakinėti pamokos. Kurį laiką tyli. Paskui prabilsta, kad ji šiandien nepakartojusi pamokos. Mokytojas supyksta ir jo veide pasirodo neaiški pasityčiojimo šypsena. Juzė atsisėdusi į savo vietą vėl susimąsto...

Pareina namo. Neramios mintys galvoje sukasi, lyg nujausdamos jai artimą nelaimę. Paėmusi dienoraštį, įrašo kelis žodžius, linksniuodama vien Adolfo vardą.

Sulaukusi vakaro, eina pas jį. Bet prieš įeinant į jo kambarį, Juzė pažvelgia pro langą. Staiga ji nustemba ir jos nerami širdis pradeda dar smarkiau plakti. Dabar ji mato mylimą Adolfą smuikuojantį ir prie jo sėdinčią gražią tamsiaplaukią moterį. Nelaimingai mergaitei kįla pavydas. Ji nori pulti ir sudraskyti laiminguosius įsimylėjusius. Bet susilaiko, nes jai truksta narsiam darbui jėgų.

Nenorėdama niekeno buti pastebėta, — skuba namo. Dabar Juzei jis pasidaro šlykštus ir biaurus. Ji negali įsivaizduoti kaip mergaitė gali mylėti tokį niekšą. Paima jo fotografiją ir suplėšo.

Juzei kįla prieš akis jų susipažinimo ir ramantiškų dienų vaizdas. Jai atrodo, kad tai buvo sapnas, iliuzija...

Atsimena. Tad buvo prieš du metu. Tada Juzė buvo dar jaunutė penktos klasės gimnazistė, niekuomet nemylėjusi vyrų.

Vieną kartą nuvažiuoja ji su savo teta į balių. Salė pilna dekotuotų ponių ir frakuotų vyrų. Visi šoka Juzei nekiančiamą fokstotą, tango ir kt. Pagaliau ji išgirsta valsą. Taip norėtų šokti, bet kas ją ves, juk ji atėjo be balinės, o tik su paprasta gimnazistės suknele. Taip besvajodama, pamato prieš save stovintį gražų brunetą. Gražuolis pakviečia ją šokti. Mergaitės kudikiška širdis džiaugėsi, kad ji gali kartu su išsipuošusiom poniom ir panelėm suktis valso sukury, o dar su gražiu tamsiaplaukiu.

Po valso laimingoji Juzė ir tamsiaplaukis donžnanas vaikšto. Gražuolis įsmeigęs savo demonišką žvilgsnį į Juzę šypsosi, lyg suprasdamas jos staigų įsimylėjimą. Jis gražiais žodžiais kalba apie meilę, gyvenimą... Pasisako, kad Juzę karštai įsimylėjęs ir jeigu ji atstumtų jį, tad jam nebutų gyvenimo. Tokie gražųs juodaplaukio vyriškio žodžiai, visai pavergia nekaltą mergaitės širdį.

Po baliaus ją dažnai lankydavo Adolfas. Jis prižadėjo Juzės neapleisti ir užbaigęs universitetą ją vesti. Juzė budama laiminga laukė...

Bet dabar... Ji nebematys jai brangaus Adolfo veido.

Staiga — pamato ant stalo laišką. Nudžiunga. Juk tai jai pažįstamas braižas. Skaito. Parašyta tik keli žodžiai.

„Geroji Juze,

„Tu mane mylėjai, bet aš ne. Todel nenorėdamas tavęs daugiau apgaudinėti, prašau užmiršti viską kas buvo tarp musų, nes aš pamilau grakščią šokėją Vandą.

Viso — Adolfas."

Juzė parkrinta į lovą. Ji jaučiasi labai blogai. Nelaimingoji jau serga visą savaitę. Gydytojas pataria, kad mergaitė mestų mokslą ir važiuotų pas tėvus į provinciją. Juzė greit apleidžia Kauną ir išvažiuoja į savo tėviškę. Suserga džiova ir taip kankinasi kelis mėnesius. Pagaliau, pamato, kad nebeišgis, nes jos liga jau trečioj stadijoj.

Vieną gražią pavasario dieną Juzė rašo Adolfui paskutinį atsisveikinimą, užbaigdama šiais žodžiais: „...Aš tave mylėjau, bet tu mane pražudei.

Sudie amžinai, Juzė."

* * *

Atėjo pavasaris. Sužaliavo medžiai. Malonus vėjalis lingavo jų jaunas šakas. Pievose sužydo geltonieji purienų žiedai. Skaisčioji saulutė pradėjo daugiau ir daugiau rodyti amžinai šypsantį savo veidą. Visi gėrėjasi ir džiaugiasi gamtos grožiu. Visų širdyse atbunda meilė. Bet... Adolfo neramioj širdy ilgėsis... Jis vaikšto po sodą neramus ir susimąstęs. Jaunuolis atsimena linksmutę Juzę, su kuria maloniai praleisdavo dienas. Dabar tik ji jam pasidaro brangi ir neužmirštama. Bet jos jau nebėra. Dingo lyg šešėlis iš šio pasaulio ir daugiau nebegrįžš niekuomet. Kas jam beliko daryti. Vanda ir ta Adolfą apleido, mat jis neturtingas budamas negalėjo jos finansiniai aprupinti.

Vieną dieną, neatsisveikinęs su savo draugais, Adolfas išvažiuoja į tolimą provinciją. Ten gyvena lyg atsiskyrėlis, kurdamas gražiausius kurinius jį mylėjusiai mergaitei. Jis išgarsėja. Žmonės Adolfą dievina, su didžiausiu pasigėrėjimu skaito jo kurinius, nes jį visur persekioja paskutiniai Juzės žodžiai. „...Tu mane pražudei."

Nerasdamas niekur ramumo, Adolfas įstoja į vienuolyną ir ten užbaigia paskutines savo gyvenimo dienas.

Fragmentas

O, Amitaya! nematuok žodžiais begalinio! Neskandyk minties stygą į begalybės jurą!

Kas klausia — klysta; kas atsako — klysta. Užtat, nesakyk nieko.

Knygos moko tamsybės ir šviesybės. Brahma — vienatinis meditavimas šiame vidunakty. Neieškok Brahmo nei pradžios nei šviesos! Medituok!...

Ar mirtingom akim žiurėtojas matys? Ar mirtingu protu ieškotojas ras ir žinos?

Šydras po šydro nusidengs. Bet šydras ant šydro pasiliks užpakaly!...

Užtenka žinoti. Fantazmai yra padangės, žemės, pasauliai, permainos!

Kas juos perkeičia? Galingos kovos ir spaudimo sukurio ratas suksis, kurio niekas nesuturės ar sustabdys.

Nemaldauk! Tamsybės nenuskaidręs, neprašyk nieko iš tylos. Tyla negali prakalbėti! Nekankyk savo graudingo proto maldingais skausmais. Ak, broli-sesute, nemelsk! Neprašyk nieko iš silpnų dievų — dovanų ar himnų; nebalvuok krauju nei penėk vaisiais ar ryžiais!...

Ieškok viduj savęs išsigelbėjimo.

Kiekvienas žmogus tverias sau kalėjimą ar liuosybę!

Kiekvienas turi augščiausiųjų galybę. Visa galybė viršuj, aplinkui, apačioj veikti kuno ir proto jėgomis!...

Veikimas gamina džiaugsmą ir skausmą!

Tu gali iškelti savo laimę augščiau negu indra ir ją paskandinsi žemiau, negu kirmėlė ar uodas.

Miriadų gyvenimo galas šis; daugybės miriadų — anas.

Kolei suksis šis nematomas ratas — pauzos, ramumo, nei sustojimo nebus.

Kuris kopias — puola; kuris puola — iškįla.

V. J. B.

S. L. A. 38-tas SEIMAS

Prasidės Birželio 25 Dieną, 1934

9 VALANDĄ RYTE

Hotel Fort Shelby

LAFAYETTE & FIRST STREETS, DETROIT, MICH.

SLA. kuopos ir pavieniai nariai kas Seimas siunčia pasveikinimus ir aukas įvairiems naudingiems tikslams paremti. Šiemet kreipiame ypatingą SLA. kuopų ir narių domę į sekančius paramos reikalingus reikalus:

1. SLA. Jaunuolių Švietimo Fondas — reikalingas kodidžiausios paramos, kad turėjus išgalių Amerikoje gimusį ir augusį jaunimą šviesti ir pritraukti prie SLA. organizacijos darbų. SLA. kuopos prašomos neužmiršti šito svarbaus reikalo.

2. SLA. Našlių ir Našlaičių Fondas — pinigai labai reikalingi, kad galėjus nors dalinai sušelpti visus atsišaukusius SLA. narius ir jų šeimynas, nelaimės ištiktus. Šitas Fondas yra labai svarbus musų organizacijos gyvenime.

3. SLA. Moksleivių Fondas — nebeturi pinigų sušelpti SLA. nariams ir jų vaikams, augštesnius mokslus einantiems. Todel reikalinga aukų ir šitam Fondui.

SLA. 38-tas Seimas priims, kaip visuomet SLA. kuopų ir pavienių narių skiriamas aukas įvairiems švietimo ir labdarybės tikslams kaip Amerikoje, taip ir Lietuvoje. Visos aukos bus pasiųstos ten, kur aukotojai nurodys.

SLA. Pildomoji Taryba.

SEIMO RENGĖJŲ PRANEŠIMAS.

Visi SLA. 38-to Seimo posėdžiai bus laikomi **Hotel Fort Shelby,** Lafayette & First Streets, Detroit, Mich. Yra tai labai patogi vieta kaip Seimui taip ir delegatams. Seimo sesijoms svetainė daili ir erdvi, kurioj gali sutilpti apie 500 publikos. Tą svetainę mes turėsim per visą savaitę nemokamai ir dar prie to duoda kambarį del komisijų pasikalbėjimo ir kitą kambarį del pasidėjimo visokių reikmenų.

Delegatams, kurie tame hotely norės apsigyventi, už kambarį del vienos ypatos reikės mokėti $1.50 ir augščiau, už „double" kambarį — $2.50 ir augščiau per parą. Kambariai visi labai tinkami ir švaryus. Taipgi yra ir kiti patogumai del delegatų ir svečių.

Kas norės laikyti automobilį to paties hotelio garadžiui — kainuos $4.00 per visą savaitę. Palei tą hotelį yra tuščių lotų; kas norės laikyti automobilį lauke — kainuos tik $1.00 per visą savaitę, o del vienos dienos 15c.

SEIMINIAI PARENGIMAI.

Birželio 24 d. — Prieš-seiminis piknikas;

Birželio 25 d. — Delegatų ir svečių draugiškas susipažindinimo vakaras tame pačiame hotely;

Birželio 26 d. — Muzikalis koncertas, susidedantis iš muzikos, dainų ir įvairių šokių;

Birželio 27 d. — „Moon Light" išvažiavimas laivu ant vandenio;

Birželio 28. — Bankietas, prakalbos, dainos ir šokiai tame pačiame hotely;

Birželio 29 d. — Išvažiavimas į Jefferson Beach;

Birželio 30 d. — Atsisveikinimo vakarėlis Lietuvių svetainėj.

Bankieto bilietų kaina $1.75.

Koncerto bilietų kaina 35c.

Jei kas norėtų daugiau informacijų apie busiantį SLA. Seimą — kreipkitės prie SLA. Seimo Rengimo Komisijos valdybos, bile kuriuo žemiau paduotu antrašu:

Pirm., M. L. Balčiunas, 4615 Junction Avenue, Detroit, Mich.;

Vice-pirm., J. P. Vaitkus, 9845 Russell Street, Detroit, Mich.;

Sekr., F. Budvidienė, 4094 — 9-th St., Ecorse, Mich.;

Iždin., C. Stepanauckas, 9506 Cardoni Ave., Detroit, Mich.

SEIMO RENGIMO KOMISIJA:

M. L. Balčiunas, pirm.,
J. P. Vaitkus, vice-pirm.,
F. Budvidienė, sekr.,
C. Stepanauckas, iždin.

S. L. A. REIKALAI

SLA. Kontrolės Komisijos

ŽODIS DELEI TILPUSIŲ „DIRVOJE" NETEISINGŲ UŽMETIMŲ SLA. CENTRUI.

„Dirvos" No. 15, iš balandžio 13 d., 1934 m., po antgalviu „Apgailėtini SLA. Dalykai", prirašyta daug neteisybės apie SLA. Centrą. Toje žinioje padaryti trys užmetimai labai svarbūs, kad Kontrolės Komisija buvo priversta tuos užmetimus patikrinti. Užmetimai daromi sekami:

1. Kad Vitaitis dalyvauja Pildomosios Tarybos suvažiavimuose ir protokolus užrašąs kaip jisai norįs.

2. Kad Vitaitis esąs diktatorium ir naudodamasis tuomi be jokios priežasties paliuosavęs p. Vasil iš spaustuvės.

3. Kad Sekretorius p. Vinikas gyvenąs šimtą mylių nuo miesto ir už važinėjimą į darbą imas iš SLA. iždo po $25 kas trys mėnesiai.

„Dirvos" redakcija, matomai naudodamosi savo korespondento pranešimu, apžvalgoje irgi pakartoja tuos pačius užmetimus, pridėdama nuo savęs vieną, butent, kad SLA. atskaitos esą netaip skelbiamos „Tėvynėje", kaip valstijų Insurance Departamentui raportuojama.

Kontrolės Komisija balandžio 18 d., 1934 m., atsilankius į SLA. Centrą darė investigaciją ir bandė patirti ar „Dirvoje" skelbiami užmetimai yra kuo nors pamatuoti.

Kontrolės Komisija peržiurėjo išmokėjimų knygas, patikrino užrašus protokolų ir raportus duotus valstijoms su raportais tilpusiais „Tėvynėje", atrado, kad visi „Dirvos" daryti užmetimai neturi jokio pamato. Taipgi ir p. Vasil nėra paliuosuotas iš darbo, kaip „Dirvos" korespondentas skelbia. Jokių kelionės išlaidų nei vienam darbininkui nėra mokama ir nei vienas iš darbininkų nei dabar nei seniau, nėra gavę po dvi algas. Taipgi, SLA. niekados nėra leidęs jokio darbininko mokytis kokio nors darbo SLA. kaštais.

Kontrolės Komisija nesupranta delko tokie niekuo nepamatuoti pranešimai, kenkianti SLA. interesams, turėjo „Dirvoje" tilpti. Tokios neteisingos žinios apie SLA. pašalinėje spaudoje daro blėdį visam Susivienijimui ir Kontrolės Komisija prašo SLA. narių nekreipti domės į tuos tilpusius „Dirvoje" pranešimus, nes tie visi pranešimai yra niekuo nepamatuoti.

Kontrolės Komisijos Nariai:

X. Strumskis,
M. A. Raginskas.

S.L.A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

PRANEŠIMAS SLA. DEŠIMTO APSKRIČIO KUOPOMS.

Gerbiamieji draugai ir draugės, pranešu jums, kad musų apskr. piknikas bus birželio 10 d., S. Mockaus darže, Racine, Wis., toj pačioj dienoj bus ir apskr. pusmetinis suvažiavimas. Kadangi tai bus visai prieš patį Seimą, tai bus svarbu aptarti organizacijos dalykus, kurių turime gana daug. Taipgi į Seimą delegatams apskr. galės pagelbėti pinigiškai. Tas, žinoma, priklausys nuo musų rengiamo pikniko. Todel visų kuopų pareiga prisidėti, kad musų parengimas butų pasekmingas. Jeigu dirbsime, tai ir pasekmės bus geros.

Kaslink serijų del pikniko, tai jų neturėsime, nes dauguma kuopų mano, kad bus sumku parduoti.

Kaslink suvažiavimo kuopoms pranešiu laiškais.

J. Radavičia,
SLA. 10 apskr. rašt.

WISCONSINO LIETUVIŲ AVIACIJOS DIENA.

SLA. 10-to apskričio iniciatyva rengiama Wisconsino valstijos Lietuvių Aviacijos Diena sekmadieny, gegužės 6 d., visiems žinomam Airporte, kuris yra visai arti Kenosha miesto, prie 22-nd Ave. Šio reikšmingo parengimo visas pelnas skiriamas lakuno J. R. James-Janušausko skridimo į Lietuvą parėmimui. Parengime dalyvaus ir pats lakunas Janušauskas su savo nauju lėktuvu — Lituanica Antrąja. Kiekvienam bus įdomu pamatyti tą galingą naukštį, kuris šios vasaros pradžioje skris į Lietuvą. Vietinė amerikonų spauda irgi labai gražiai ir prielankiai atsiliepia apie musų rengiamą Aviacijos Dieną.

Visos vietinės lietuvių draugijos ir organizacijos remia šį parengimą, kaip lygiai prie jo yra prisidėjusios ir apylinkės miestų lietuvių organizacijos, kaip: Racine, Milwaukee, So. Milwaukee, Waukegan. Kuomet visi taip sutartinai dirbame, tai ir pasekmės bus geros. Garbė lietuviams, kad reikalui iškilus mokame sutartinai dirbti.

Bus gražus ir įdomus programas šiame parengime. Tad nuoširdžiai kviečiame visus lietuvius dalyvauti šioje Aviacijos Dienoje. Visų apylinkės miestų ir miestelių nei vienas geros valios lietuvis neturėtų pasilikti namieje gegužės 6 d. ir kiekvienas turėtų atsilankyti į Aviacijos Dieną ir paremti musų tautiečio p. Janušausko drąsų pasirįžimą atlikti visai tautai garbingą žygį. Mųs visų pareiga prisidėti prie pasisekimo Antrąjai Lituanicai atlikt visai tautai garbingą žygį.

H. Labanauskas.

CHICAGO, ILL.
Pranešimas SLA. 226 Kp. Nariams.

SLA. 226 kuopos susirinkimas įvyks gegužės 1 d., Association House, 2150 W. North Ave., Chicago, Ill., 7:30 val. vakare. Gerbiamieji nariai, malonėkite visi pributi į susirinkimą, nes bus svarbus susirinkimas: bus renkama delegatai į Seimą, kuris yra svarbiausias organizacijos reikalas, todel reikia išrinkti tinkamus atstovus į Seimą, kad jie rupintųsi SLA. gerove. Todel gerb. SLA. 226 kp. nariai — visi bukit susirinkime, nes paskutinis susirinkimas, kuriame bus dar nevėlu išrinkti delegatus.

Ben. Aluzas.
SLA. 226 kp. užr. rašt.

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTĖS

MAHANOY CITY, PA.
SLA. 211 Kp. Rengia Card Party.

Rodosi dar pirmu kartu SLA. 211 kp. rengia card party. Ši kuopa turėjo daug ir įvairių parengimų ir vis su pusėtinomis pasekmėmis ir tutbut delto taip yra, kad šioj kuopoj yra daug pasišventusių darbuotojų. Visuomet buna skaitlingi susirinkimai ir susirinkimuose bereikalo laikas neeikvojamas, nes jokie pašaliniai reikalai čionai neturi vietos. Visi reikalai atliekami tvarkingu budu kogražiausioj nuotaikoj, tai suprantama tas ir narius į susirinkimus sutraukia.

Pereitam susirinkime, kuris įvyko 8-tą balandžio, buvo balsuojama už kandidatus į Pildomąją Tarybą ir išrinkti delegatai į sekantį Seimą. Kadangi šis susirinkimas buvo taip vadinamu bertaininiu susirinkimu, tai čia išdavė raportą iždo globėjai pranešdami, kad sekretoriaus ir iždininko atskaitos yra tvarkoje. Taipgi šiame susirinkime išdavė raportą vakarienės komisija, kuri įvyko vasario 11 dieną, pabrėždama, kad nuo vakarienės kuopai pelno liko $340.56. Kuopa maloniai tą raportą sutiko ir padėkojo komisijai ir visiems tiems, kurie kuo nors prisidėjo prie to darbo, kuris davė tokio gražaus pelno.

Kas viršuj pasakyta tai yra praeitis. Gi dabar SLA. 211 kuopa vėl stoja darban ir rengia card party su šokiais, kas įvyks gegužės mėnesio 27 dieną, Norkevičių svetainėje, W. Mahanoy St., Mahanoy City, Pa. Card party prasidės 7 valandą vakare, o kuomet card party pasibaigs, tai tuomet prasidės šokiai, na o kada baigsis, tai kas dabar gali pasakyti. Galima užtikrinti visus tačiau, kad tai bus labai šaunus parengimas ir visi, kurie atsilankys nesigailės, o to užtikrinimui reikia pasakyti tik tiek, kad kiek SLA. 211 kuopa parengimų turėjo ir kas turėjo laimės juose lankytis, tai visi pasakys, kad buvo tinkamai priimti ir pavaišinti, ir šitas tai rodosi geriausia rekomendacija.

Paklausykite žmonės, įžanga į šį parengimą tiktai 50 centų. Todel kaip Mahanoy City, taip ir visos apylinkės lietuviai privalėtų dalyvauti.

Pelnas, kuris liks nuo šio parengimo bus padalintas tarp kuopos ir musų lakuno James-Janušausko parėmimui jo drąsaus žygio ir kad jis galėtų įsitaisyti reikalingus ir tinkamus instrumentus tos garbingos kelionės atlikimui. Šioje apylinkėje mesigirdi, kad kas ką nors rengtų šio visų lietuvių reikalo parėmimui, tai SLA. 211 kuopa pralauž ledus ir po to gal ir kiti pradės ką nors veikti. Brolis Janušauskas tos kelionės atlikimui aukoja viską — pačią gyvybę, o nuo mųs reikalauja prisidėti tiktai su vienu kitu centu. Lietuvos lietuviai jam gelbsti ir aukas siunčia, tai mes amerikiečiai neprivalome apsileisti, nes Janušauskas yra musų brolis amerikietis. Aprupinkime jį geru lėktuvu, o jisai padarys garbę visai musų tautai. Žuvus musų Dariui ir Girėnui— brolis Janušauskas pasirįžo užbaigti anų nepabaigtą kelionę. Prigelbėkime jam.

Komisija darbuojasi išsijuosus ir mes privalome jai prigelbėti. Kadangi prie card party reikia dovanų-praizų, tai yra prašomi SLA. nariai ir visi geros valios lietuviai paaukoti kas ką gali ir jeigu pas kurį komisija neatsilankytų, tai yra prašomi savo dovanas sunešti pas čia pažymėtus asmenis: Šliužius, 801 E. Pine St., Sadaukus, 739 E. Pine St., Ramanauskus, 536 E. Centre St., Gegužius, 38 S. Main St., Šerkšnius, 408 W. Centre St., Grinevičius, 517 W. Pine St., Vizbarus, 519 W. Mahanoy St., Nevulius, 536 W. Mahanoy Street ir tt.

Remkim SLA. 211 kuopos gražų užmanymą, remkim Janušausko skridimą iš New Yorko Kaunan ir visi dalyvaukim viršminėtame parengime.

Korespondentas.

FOREST CITY, PA.
Iš SLA. 2 Kuopos Darbuotės.

SLA. 2 kuopos susirinkimas įvyko balandžio 8 dieną. Narių atsilankė neperdaugiausia, nes daugelis prie musų kuopos priklausančių yra ukininkai-farmeriai, tai del blogų kelių negalėjo pributi į kuopos susirinkimą. Farmeriams tai nieko, bet vietiniams tai jau negalima atleisti, kad čia pat gyvendami į tokį svarbų susirinkimą tingi ateiti. Man rodos, kad ir tinginiai-apsileidėliai gali nors tris kartus metuose į savo organizacijos svarbesnius susirinkimus ateiti.

Praėjusiame susirinkime buvo balsavimas Pildomosios Tarybos. Net gėda siųsti į Centrą tiek mažai balsų! O kuopa nariais skaitlinga. Tad gerbiamieji nariai ir narės, teiksitės skaitlingiau lankyti kuopos susirinkimus ir svarstyti savo organizacijos reikalus.

Šiame susirinkime buvo svarstyta įvesti Vaikų Skyrius. Apsiėmė Petras Kundrotas pasidarbuoti. Taipgi nutarta suruošti kuopos naudai balių. Išrinkta komisija: A. Makauskas, A. Kazlauskas ir Ona Neniuvienė. Visi šie nariai atsidavę su kunu ir siela dirbti del organizacijos labo. Girdėjau, kad svetainė del baliaus jau paimta. Tai gražiausia ir erdviausia visame Forest City mieste Muchitz Hall. Balius bus gegužės 29 dieną. Apie balių dar prisieis parašyti.

Kuopos pinigai uždaryti banke. Čia du bankai kaip „užšventė", tai dar ir tebešvenčia. Be pinigų nieko negalima nuveikti, o visur jų reikia. Tad gerbiami SLA. 2 kuopos nariai ir narės, pasidarbuokime del šio parengimo. Moterys daug gali pasidarbuoti del baliaus, parduot tikietus del šokių išanksto ir šiaip del organizacijos labo. Kviečiame visus prie darbo. O kur vienybė, ten ir galybė.

SLA. 2 Kp. Koresp.

WORCESTER, MASS.
Iš SLA. 318 Kp. Susirinkimo.

SLA. 318 kp. susirinkimas buvo 5 d. bal., 8 val. vakare. Nors susirinkimas buvo šauktas atvirutėmis, bet narių mažai atsilankė. Buvo balsuota Centro valdyba su apkalbėjimu. SLA. gerovei buvo kalbėta apie kandidatus į Pildomąją Tarybą, be jokio užgauliojimo. Balsuota tvarkingai.

Toliaus buvo pranešta, kad musų narys, J. Dvareckas, su savo žmona išvažiuoja į Lietuvą 16 d. gegužės keliems mėnesiams. Buvo pasiulyta, kad 318 kp. surengtų išleistuvių vakarą. Visi nariai sutiko tokį vakarą surengti, nes p. J. Dvareckas yra daug nuveikęs musų kp. darbais, pinigiška parama ir sumanumu. Delto visi nariai ir sutinka p. Dvarecką pagerbti. Vakarienę surengti komisijon išrinkta trys nariai: J. Rauktis, J. Laurinaitis ir J. Mozuraitis. Komisija jau turėjo savo susirinkimą ir nutarė tą išleistuvių vakarą rengti 6 d. gegužės, pas poną Rauktį, 50 Sterling St., 7 val. vakare. Tikimės turėti daug publikos, nes vieta gana didelė ir erdvi.

Susirinkime buvo paprašyta jaunuolių mokyklos komisija išduoti raportą. Komisija pareiškė, kad negalinti išduoti. Nežinia kodel taip ilgai vilkina. Jau pora mėnesių praėjo, kaip buvo surengę vakarienę mokyklos naudai, bet kaip girdėti, tai turi gana didelį deficitą. Turiu pažymėti, kad komisija neapsižiurėjo ką daro arba nenorėjo — dar nė mokytojui J. Dirveliui nėra mokėję ir turėjo nutraukti pamokas be laiko. Kožną susirinkimą buvo atsiklausta komisijos, kaip einasi mokykla, bet vis neduodavo raportų, pareikšdama, kad kada pasibaigs mokykla, tai tada išduos. Mokyklą užlaikė abidvi SLA. kuopos — 57 ir 318, bet mokyklos komisijoj yra biskį diktaturos — nesiskaityta perdaug su kuopomis.

Toliaus SLA. 318 kp. susirinkimas išrinko komisiją iš trijr narių surasti vietą piknikui. Išrinkta: A. Kriaučialis, A. Duda ir K. Žurlis.

SLA. 318 Kp. Koresp.

BYESVILLE, OHIO.
Iš SLA. 145 Kp. Susirinkimo.

SLA. 145 kp. mėnesinis susirinkimas turėjo įvykti pirmą dieną balandžio, bet kad tą dieną pripuolė Velykos, tai susirinkimas buvo 8 d. balandžio, A. Jokubausko nambary, Metzion, O. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm., A. Jokubauskas. Protokolas buvo skaitytas ir priimtas taip, kaip užrašytas.

Perbėgus SLA. ir kuopos reikalus, prieita prie balsavimo Pildomosios Tarybos narių. Balsavimai atlikti pagal konstitucijos patvarkymą. Po balsavimų buvo skaitytas laiškas, atsiųstas iš transatlantinio skridimo centro komiteto iš Chicago, Ill. Prašo parinkti aukų drąsuoliui Juozui Janušauskui, kuris skris šią vasarą iš Amerikos į Kauną baigt Dariaus-Girėno žygį. Laiškas priimtas ir paaukota $5.00 iš kp. iždo. Skridimo ženklelių parduota 14 po 25c. — $3.50. Viso susidaro $8.50. Skridimo ženklelius pirko šie asmenys: M. Jasulaitienė, L. Jasulaitis, A. Jasulaitis, F. Velavičius, O. Velavičienė, A. Meldažis, E. Meldažis, A. Gvardinskas, Al. Gvardinskas, A. Jokubauskas, P. Jokubauskienė, A. Jokubauskas, J. Rudvalis ir K. Bumbulis. Pinigai, $8.50, pasiųsta į ALTASS, Chicagon, Ill.

J. Rudvalis.

WEST PULLMAN, ILL.
Iš SLA. 55 Kp. Susirinkimo.

Balandžio 8 d., West Pullman Park svetainėje įvyko SLA. 55 kuopos susirinkimas, sušauktas atvirutėmis. Narių atsilankė vidutinis skaitlius.

Delegatais išrinkti: K. Pocius ir K. Luga į busiantį Susivienijimo Seimą, kuris įvyks šią vasarą Detroite. Delegatai įstruktuoti ir jeigu jie tų instrukcijų neprisilaikys, tai negaus atlyginimo iš kuopos. Mat kuopa apsisaugoja, kad delegatai kartais nepadarytų tokį šposą, kokis buvo padaryta Chicagoje, kuomet ten tik vienas delegatas kuopos reikalus atstovavo, o kiti nusibaladojo į kitą koloniją bolševikų reikalus svarstyti ir už tai paskui paėmė visą atlyginimą. Dabar kuopa nuo panašių šposų apsisaugoja.

Buvo renkama Pildomoji Taryba. Rinkimai praėjo ramiai, tik su mažu apkalbėjimu.

Laiškas gautas iš Centro ir iš chicagiškio Lietuvos Konsulo reikale Vilušio pomirtinės. Iš Centro laiško suprantama, kad Centras rupinasi padengti lėšas iš velionio pomirtinės, o likusią dalį pasiųsti giminėms į Lietuvą. Apie tai bus pranešta laišku ir konsului.

Kuopos finansų knygos suvienodintos su Centro knygomis. Tas darbas tęsėsi ilgai, bet jis dabar užbaigtas ir yra padarytas narių naudai. Dabar

be jokių abejonių ir baimės kiekvienas gali stoti į musų kuopą. Valdyba yra po kaucija vieno tukstančio dolerių.

Prisirašė V. Rašinkas ant vieno tukstančio dolerių pomirtinės. Jis yra čia gimęs jaunuolis, pirmininko sunus. Manau, kad šiam jaunuoliui prisirašius gal ir kiti vietiniai jaunuoliai jo pėdomis paseks: ateis į sekantį susirinkimą ir prisirašys prie musų kuopos.

Dabar geriausia proga ateiti ir prisirašyti prie kuopos. Juk bedarbė jau, matos, praeis, o be sveikatos ir pomirtinės apsaugos negali žmogus apsieiti. Kai nelaimė atsitinka buna labai prastai, kuomet žmogus nėra apsisaugojęs ir apsidraudęs.

Korespondentas.

STAMFORD, CONN.

Iš SLA. 168 Kp. Susirinkimo.

SLA. 168 kp. susirinkimas įvyko balandžio 8 d. Kaip pirmiaus, taip ir šiame susirinkime atsilankė tik 17 narių ir kuopos valdybą įskaitant. Aš nežinau kas yra musų kuopos nariams, kad taip tingi į susirinkimus lankytis. Gerbiamieji SLA. 168 kuopos nariai, nejau jums nerupi musų kuopos ir visos garbingos organizacijos reikalai, kad neateinat į susirinkimus? Nejaugi tik kuopos valdyba ir dar keli pažangesni nariai turi visados kuopos ir visos organizacijos reikalais rupintis? Aš manau, kad kožno nario pareiga nors kiek organizacijos reikalais rupintis ir į mėnesinius kuopos susirinkimus atsilankyti.

Šiame susirinkime perskaityta laiškas iš SLA. Sekretoriaus. Ragina kuopą rinkti atstovus į SLA. busiamąjį Seimą. Bet kad kuopos susirinkime dalyvavo mažai narių, tai tas viskas buvo atidėta ateinančiam susirinkimui, kuris įvyks 6 d. gegužės. Todel visi kuopos nariai malonėkit atsilankyti į ateinantį susirinkimą, kad galėtume pasitarti, ar mes galėsime leist nors vieną atstovą į SLA. busiantį Seimą.

Taipgi šiame susirinkime nutarėm surengti kuopos išvažiavimą (pikniką) ir, kaip man teko nugirsti, tai musų paskirtas gerbiamas draugas S. Deivis vietą jau paėmė ir pikniką turėsime 3 d. birželio toj pačioj vietoj, kur praeituos metuos turėjom — Springdale. Todel ateinančiame susirinkime turėsime išrinkti darbininkus del pikniko, nes kito susirinkimo prieš pikniką jau neturėsim.

Taipgi perskaityta antro lietuvių transatlantinio skridimo sąjungos atsišaukimas, kad kiek parinkti aukų. Tai kuopos susirinkime aukų turim surinkęs $13.50, bet tikiuos dar kiek gauti, tai tada paskelbsiu visų aukojusių vardus ir kuris kiek aukojo.

J. Pocius,
SLA. 168 kp. sekr.

CLEVELAND, OHIO.

Iš SLA. 136 Kp. Susirinkimo.

SLA. 136 kuopos susirinkimas įvyko balandžio 3 d. Šiame susirinkime atlikta daug ir gana svarbių reikalų: balsuota Pildomoji Taryba, išrinkta delegatas į SLA. Seimą ir kt.

Veikiančiosios komisijos raportas priimtas. Parengimas perkelta iš balandžio 14 dienos į birželio 2 d. Parengimas bus delegatų išleistuvėms į Seimą.

Skaityta laiškas iš ALTASS centro. Laiškas priimtas. SLA. kuopa veiks drauge su vietiniu komitetu.

Prisirašė viena nauja narė, panelė F. Aleknaitė. Mums, SLA. 136 kuopos nariams, smagu tokią narę į savo tarpą susilaukti.

Sekantis SLA. 136 kuopos susirinkimas įvyks 1 d. gegužės, Lietuvių Salėje. Visi nariai kviečiami į šį susirinkimą atsilankyti. Turim daug reikalų aptarti: reiks užtvirtinti išrinktą delegatą, išrinkti darbininkus parengimui, sutvarkyti tikietus ir tt. Nepamirškite atsivesti ir naujų narių prisirašyti.

S. Č., koresp.

LOS ANGELES, CAL.

Pagerbėm Lakuną J. Janušauską.

SLA. 75 kuopai priguli garbė, nes ji visada buvo pirmutinė veikime del Lietuvos ar kokių kitų užmanymų, kurie liečia musų tautą. Pirmutinė Los Angely paaukojo ir pradėjo darbuotis antram transatlantiniam skridimui. Nesenai čia buvo atvykęs J. R. Janušauskas pasiimti eroplaną Lituanica II. Balandžio 7 d. tapo surengti pietųs pas pp. Bielskius priėmimui lakuno. Laike užkandžių pakelta klausimas, ar nebutų gerai prisidėti prie pirmutinių aukų. Čia pasirodė geras upas ir susirinkę paaiškino plačiau reikalą antro skridimo. Tad geros valios lietuviai paaukojo sekamai: po $6.00: pp. Vičiai, Minkai ir Puišiai; po $5.00: SLA. 75 kuopa, pp. Bielskiai, pp. Strangiai, Dr. Steck, E. H. Puišis; J. Vasiliauskas $3.00, Dumša $2.50; po $2.00: K. Lubin, P. Ambros, Šilalis, A. Mėlin, Puišienė ir sunus; po $1.00: Valkunas, Salkauskas, Salkauskienė, Mordus, Lužai, Malinauskas, Ambrosienė, Malinauskienė, Chapman, Jacobs, Juozapaitis, Sukoverskis, Kruminas, Salkauskas, Petrulienė; Moskunas 50c. Viso $74.00, kuriuos 11 d. balandžio įteikėm lakunui J. R. Janušauskui.

Balandžio 10 d. susirinkom burys lietuvių apžiurėti eroplano Lituanica II. Yra gana puikus eroplanas ir mes linkim, kad musų lakunas pasiektų užbrėžto tikslo — pasiektų Kauną.

Pasitikim surinkti dar daugiau aukų. **K. Lubin.**

ROCKFORD, ILL.

Rockfordiečiai Pirmieji Pamatė Lituanicą II.

SLA. 77 kp. surengė koncertą 15 d. balandžio. Šio koncerto pelnas buvo skiriamas parėmimui antro lietuvių transatlantinio skridimo į Lietuvą. Ir reikia pasakyti parengimas pavyko neblogai, nors ir netaip, kaip rengimo komisija stengėsi surengti, dėdama dideles pastangas, kad Rockfordo publika paremtų tą prakilnų žygį savo įžangos sumokėjimu. SLA. 77 kp. žadėjo už tai gerą koncertą ir prakalbas. Šį kartą S. L. A. 77 kp. biskį apvilė publiką. Bet tas įvyko prieš jos norą, nes chicagiečiai apvilė musų kuopą ir atsilankiusią publiką. Mat, rengimo komisija gavo iš chicagiečių pasižadėjimą, kad jie atvyks su buriu artistų-dainininkų ir kalbėtojų. Tokiu budu, rengimo komisija manė, kad pridedant vietinius dainininkus bus gana turtingas koncertas.

Taip rengimo komisija, pilna vilties, atspausdino plakatus pažymėdama, kad parengimas prasidės 2 val. popiet, bet tik kelioms dienoms prieš bal. 15 dieną gaunam telegramą, kad lakunas Janušauskas su Lituanica II nusileis Rockford Air Porte. Tuomet rengimo komisija skubotai atspausdino kitus plakatus, pranešdama, kad koncertas įvyks 4 val. popiet ir kvietė publiką į Rockford Air Portą pamatyti eroplaną Lituanica II.

Daug lietuvių susirinko į Air Portą ir apie 2 val. popiet nusileido didžiulis Lituanica II. Minioj buvo didelis entuziazmas ir džiaugsmas. Bet koks buvo nusiminimas, kuomet Janušauskas pranešė, kad už 15 minutų turi apleisti ir skristi į Chicagą, kur jo laukia Chicagos lietuviai paskirtu laiku. Ponas Janušauskas labai apgailestavo, kad negali dalyvauti šios dienos surengime su Rockfordo lietuviais. Taipgi negali imt nė pasažierių pavažinėti, nes Air Portas permažas del tokio didelio eroplano, kaip Lituanica II. O daug kas norėjo pasivažinėti. Ponas Vaivada pranešė, kad del kokių ten priežasčių nė chicagiškiai artistai-dainininkai neatvažiuos. Rengimo komisija labai neužganėdinta, kad taip dalykai eina ir nustoja vilties, kad kas išeis iš koncerto. Bet kad tiek darbo ir lėšų padėta, svetainė paimta, tai ir tęsė toliau.

Man atėjus į svetainę 4 val. žmonių buvo neperdaugiausia, gal koks šimtas, nes kiti buvo atėję 2 val. ir sugrįžo namo. Užtraukus gerą pusvalandį, dar atėjo apie kitas šimtas publikos.

Vakaro vedėjas, p. Savickas, atsiprašė publikos, kad negalės viską duoti, ką žadėjo skelbimuose, nes chicagiečiai neatvyko, tai prisieis tik vietiniams išpildyti programą. Gaila taipgi, kad ir musų SLA. 77 kp. kvartetas, kuris yra taip mėgiamas Rockfordiečių irgi negalės dalyvauti, nes p. Šimaitienė susirgus. Pirmiausia perstatė naujai suorganizuotą vyrų kvartetą: Bacevičius, Janeliunas, Raškevičius, Jr. ir Kelinaitis. Šis kvartetas nors nesenai susiorganizavo, bet jau suspėjo išmokti gana gražių liaudies dainų. Pianu pritarė p. Raškevičiutė. Taipgi dainavo duetas Bacevičius ir Paškevičius. Ypatingai gražiai sudainavo „Vilniaus Kalneliai". Po tam vėl kvartetas dainavo, o Keliutis ir Janeliunas mandalinais pritarė. Už visas gražias dainas publika nesigailėjo aplodismentų.

Po to, vakaro vedėjas pranešė, kad kalbės vietinis Dr. Lomansas. Kalbėtojas pasakė, kad susitikęs lakuną su Lituanica II ir p. Janušauskas apgailestavo, kad del daugelio priežasčių negali čionai su mumis dalyvauti ir prašė, kad aš tai paaiškinčiau šiame susirinkime. Taipgi daktaras trumpai paaiškino apie jo kelionę iš Burbank, Cal., kur buvo sustojęs ir su kuo važiavo ir apie patį eroplaną, koks jis galingas, kiek jėgos turi ir tt. Antgalo pridurė, kad nors chicagiečiai neatvažiavo, bet mes turėsim gana gražų programą iš vietinių. Ir ištiesų turėjom neblogą programą.

Štai išeina smuikininkė, p-lė Čepuliukė. Pianu pritarė p-lė Mizeriutė. Išpildė keletą klesiškų kavalkėlių. Publika, matyt, labai norėjo iššaukti antru kartu, bet Čepuliutė paskupėjo. Išeina musų jaunuoliai pp. Šimaitis ir Čirvinskas. Pirmasis pianu, o antrasis gitara pagrojo gana gražiai. Po tam perstatyta jauna, apie 8 metų p. Sinkevičiukė, kuri del savo amžiaus, tai labai gražiai pianu pagrojo du kavalkėlius.

Po programo sekė šokiai iki vidurnakčio. Publikos prisirinko nemažai, ypatingai jaunimo ir atrodo, kad bus ir pelno del Janušausko skridimo ir rengimo komisija patenkinta, kad jų darbas nenuėjo niekais. Žinoma, jei butų viskas ėjęs taip, kaip buvo užbrėžta, tai butų dar geresnių pasekmių buvę. Parengime buvo visokių pažvalgų žmonių, kas rodo, kad visi lietuviai skridimą remia. Šis rėmimas nieko bendro neturi su jokia politika, o vienok atsirado tokia grupė, kuri tą pačią dieną rengė kortų lošimo vakarą, kad tik pakenkti musų surengimui. Ta grupė, tai bonkos šalininkai. Nežiurint kliučių iš chicagiečių pusės ir kenkimo vietinių, šis parengimas pilnai nusisekė ir galėsim paremti Janušausko skridimą į Lietuvą.

Vietos amerikonų spauda davė nemaža publikacijos trijuose dienraščiuose įdėdami paveikslą Janušausko ir Lituanica II ir per keletą dienų rašė. P-as Gura, jaunas inžinierius, kuris turėjo vesti tos dienos programą, kaip pasitiko Lituanicą, tai įsėdo ir išskrido į Chicagą. Del to rengimo komisija buvo papykus. Bet apie 9 val. vakare traukiniu jis sugrįžo ir atėjęs į svetainę pakalbėjo apie jo kelionę į Chicagą ir apie patį lakuną, t. y. jo biografiją.

Dumiškietis.

WESTVILLE, ILL.

Iš SLA. 18 Kuopos Susirinkimo.

Sekmadieny, balandžio 1 d., miesto svetainėje buvo SLA. 18 kuopos susirinkimas. Šis susirinkimas buvo šauktas atvirutėmis, bet buvo visai neskaitlingas; gal but delto, kad buvo Velykų šventė.

Susirinkimas buvo gana svarbus, nes buvo rinkimas Centro valdybos. Kitas susirinkimas bus gegužės 6 dieną. Todel visi nariai ir narės yra kviečiami ateiti, nes bus rinkimas delegatų į sekantį SLA. Seimą. Visų narių pareiga tame susirinkime dalyvauti.

Koresp.

Polemika ir Kritika

CLEVELAND, OHIO.

Jau kelintu kartu kaip p. J. Brazauskas mėgina mane juodinti žmonių akyse, kaip susirinkimuose, taip ir per laikraščius, bet lig šiol neatkreipiau atydos, nes Clevelande jau žmonmi nuopelnai p. J. Brazausko, tai visi supranta kame dalykas. Bet dabar p. Brazauskas atkando daugiau, negu gali nuryti. Susirinkime ėmė kelti lermą, buk aš budamas Centro atstovu paėmiau perriebų užmokestį už savo darbą ir kad jam Centro pirm. akis bado kam jis rekomendavo tokią ypatą kaip aš.

Aš Centro pirmininkui parašiau ir gavau atsakymą, kad netik jis p. Brazauskui nieko panašaus nerašęs ir nesakęs ir kad aš netik perdaug nepaėmiau už savo darbą, bet labai pigiai atlikau. Tas parodo, kiek teisybės yra pas tą ypatą.

Dabar „Sandaros" antram numery tarpe ko kito pasako: „F. Žuris buvo užklaustas kodel jis paėmė net $165.00 nesugaišęs nė vienos valandos darbo". Čion yra grynas melas ir neteisingas užmetimas, tik yra tikslu apjuodinti ypatą, kuri laikėsi teisybės. Čion eina dalykas taip: surado kuopa, kad buvęs finansų raštininkas buvo nunešęs kuopos ir Centro pinigų gana didelę sumą. Pasirodo, kad apie tai p. J. Brazauskas senai žinojo ir kuopai nieko nepranešė. Netik tai, bet dar norėjo ir komisijai ir man tą darbą trukdyti.

J. Brazauskas ir A. M. Praškevičius manęs prašė, kad apsimčiau buti Centro atstovu, manydami, kad aš budamas tautininkų sriovės darysiu kaip jie man sakys ir nekelsiu dalyko aikštėn, o čion pasirodė, kad aš nieko nebijodamas parodžiau visus padarytus nuostolius, nepaisydamas kam teks nukentėti. Dabar už tai mane ima kandžioti.

Kaip sakiau, vietiniai žino delko mane p. Brazauskas mėgina apjuodinti, bet tik del to, kad mano pažįstami kitur nesuprastų dalyką klaidingai, aš nors paviršutiniai noriu paaiškinti kokį darbą aš atlikau net už 165 dolerius.

Pirmiausia sutvarkiau ir su pagelba komisijos sudariau 4 metų raportus pajamų 14 kuopos nuo kiekvieno nario parodant dieną, mėnesį ir kiek paimta, taipgi parodant kiek kada tų pinigų siųsta Centran ir detaliai — diena, mėnesis ir kitus faktus parodant. Nekurių metų skaitliuje buvę į 400 narių. Abelnai imant apie 300 narių kas metai. Tų detalių raportų buvo padaryta po 4 kopijas. Reikėjo duoti Insurance Kompanijomis, Centrui ir teisman.

Reikėjo paskiau su kuopos sekretorium išimti varantas ir apskųsti kaltininką. Reikėjo eiti į „Grand Jury" parodyti faktus, varyti bylą teisme ir po ilgų lakstymų, rupesčių ir darbo vakarais per 3 mėnesius ir lakstymų po teismus per 2 savaites ir čion p. J. Brazauskas sako nė valandos laiko nesugaišęs. Kame teisybė? Argi toki žmonės gali buti naudingi musų organizacijai, kurie budami bemoksliai mėgina apjuodyt žmogų, kuris daugiau žino negu jie. Jei šio neužtenka ir jei p. Brazauskas ginčys, kad jis tų trukumų nežinojo, aš pristatysiu dar vieną laišką, kurį lig šiol nekėliau aikštėn delei ramybės. Tame laiške tarpe ko kito yra prašyta, kad perskaičius tą laišką sudegyt. Aš tą laišką galiu parodyti.

Kadangi p. J. Brazauskas pradėjo su „žiuriukais", kaip jis mus vadina (nors vienmečiai beveik esame), tai mes baigsime. Ir šiuomi patariu nuo dabar purvų nedrabstyti ir atšaukti savo melagystes, nes aš nestosiu ant nieko ir ginsiu savo gerą vardą, reaguodamas per visus laikraščius ir Susivienijime.

Tegul jis pasako kiek butų SLA. lėšavę, jei iš Centro žmogui butų reikėję mano darbą atlikti, kurį atlikau tinkamai, nes mano, kaipo „Public Accountant" raportai buvo tinkami Insurance Kompanijose ir teismuose. Tai čion nėra jokis „poor work" ir tik turėtume sergėtis musų kuopoje melagių.

F. J. Žuris.

—o—

IR MANO ŽODIS.

Labai ačiu „Tėvynės" Redakcijai, kad leido kartu prie šios p. Žiuro piktos polemikos ir man žodį tarti. Tai jau visiems žinoma p. F. J. Žiuro didžiavimosi manija, kad visi bemoksliai ir tik jis vienas yra labai mokytas žmogus. Bet vis tik bandysiu atsakyti į to „mokyto žmogaus" man daromus primetimus, kurie net tokiais „kul turingais" žodžiais papuošti kaip „melaglai" ir kt.

Kuomet galutinai paaiškėjo, kad 14 kuopos buvusio finansų sekretoriaus darbuotėje yra dideli nuostoliai kuopai ir organizacijai ir kuomet kuopos išrinkta komisija jau buvo savo darbą tuo reikalu beveik pabaigus, tai SLA. Prezidentas p. S. Gegužis kreipėsi į mane ir p. Praškevičių prašydamas rekomenduoti atatinkamą žmogų to trukumų sutvarkymui darbo galutinam užbaigimui. Buvo rekomenduotas p. F. J. Žiuris, kuris ir apsiėmė tai sutvarkyti. Jam reikėjo tik peržiurėt komisijos surastus davinius ir sudaryti raportą, kuris tiktų kam tik butų reikalingas. Bet kuomet p. Žiuris rekomendavo Pildomąjai Tarybai atlyginimą už tą darbą, tai komisijos nariams rekomendavo tik po $15, o pats pasiėmė net $165. „Tėvynėje" tilpusios atskaitos tai liudija. Kadangi aš „Sandaroje" pastebėjau, kad p. Žiuris perdaug paėmė už tą darbą, tai musų „mokslinčius" ir neteko lygsvaros. Jis buvo padavęs skundą kuopoje ant manęs už tokią pastabą, bet kuopa jo skundą atmetė. Bet ką aš rašiau „Sandaroje", už tai atsakau ir šiandie pakartoju, kad jis paėmė perdaug už savo darbą.

Pildomosios Tarybos suvažiavimo, įvykusio pereitų metų gruodžio mėnesio pradžioje, pro tokolas liudija, kad šita betvarkė SLA. 14 kuopoje Centrui jau kainavusi $387.04 ir ši specialė komisija, dar reikalavusi $202.40 atlyginimo. Jei Pildomoji Taryba butų ir šį reikalavimą patenkinusi, tai sudarymas raporto atgavimui buvusio SLA. 14 kuopos sekretoriaus padarytų nuostolių ir to raporto legalizavimas teisme butų atsiėjęs $600, arba arti pusė to, kiek išviso nuostolių padaryta. Kas jau matė tokį dalyką ir tokias išlaidas? O vienok, kiek man žinoma, ir paskutinias sąskaitas p. Žiuris buvo užgyręs. Todel sakyti, kad tik $165 užtą darbą paimta, kas yra tik vieno p. Žiurio dalis, yra klaidinimas SLA. narių ir neteisingas viso reikalo perstatymas. Jei Pildomosios Tarybos paskutinis žygis atmetant minėtas sąskaitas taip sunervavo p. Žiurį, kad jis savo pyktį turėjo ant ko nors išlieti, tai kuriuo tikslu jis pasirinko mane? Aš už tai nekaltas, kad Pildomoji Taryba jo rekomenduojamų sąskaitų nemokėjo.

Yra netiesa, kad buk aš sakęs, jog koks ten Centro pirmininkas man akis bado, kad aš rekomendavau tam darbui p. F. J. Žiurį. Pirmiausiai, Susivienijimas jokio Centro pirmininko neturi ir tokiam viršininkui aš negalėjau p. Žiurio rekomenduoti. Aš jį rekomendavau SLA. Prezidentui. Yra grynas prasimanymas, kad aš buk tokį dalyką sakęs. Man tik darosi skaudu matant, kad nespėjo ran kas prikišti prie kokio darbelio ir jau atlyginimas šimtais dolerių reikalaujamas. Aš priklausau prie Susivienijimo per 15 metų ir esu dirbęs organizacijos darbuose, bet jokio atlyginimo už savo darbą nei vieno cento nepaėmiau.

Primetimas, kad aš buk žinojau apie tą betvarkę SLA. 14 kuopoje ir tylėjau, yra be jokio pagrindo. Budamas kuopos pirmininku, kuomet nugirdau narius kalbant apie betvarkę, tuojaus kreipiausi į Centrą reikalaudamas tuomet buvusios SLA. Sekretorės p-lės Jurgeliutės man prisiųsti visų narių stovio surašą. Pakartotinai reikalavau tokio surašo kaipo kuopos pirmininkas, bet į tokius mano reikalavimus Sekretorė Jurgeliutė jokios domės nekreipė ir net į mano laiškus nieko neatsakė. Tai ar aš kaltas, kad tuomet buvusi SLA. Sekretorė nesiskaitė nei su kuopos pirmininko, nei kitų gerais norais patarnauti organizacijai ir kiek galima anksčiau sulaikyti kuopos sekretoriaus žygius kuopai ir organizacijai nuostolius darančius.

Pagaliau, labai negražus p. Žiurio įtarimas manęs ir p. Praškevičiaus, kad buk mums rupėję užslėpti tos SLA. 14 kuopos betvarkės faktus. Kuo remdamasis tokį priekaištą daro, tai savo polemikoje p. Žiuris nepaaiškina ir be abejonės negali paaiškinti, nes tai yra jo paties piktais sumetimais išgalvotas išmislas. Tokius piktus išmislus svaidyti ir tegali tik tokie „mokslinčiai", kaip p. F. J. Žiuris.

Tai tiek į tuos visus p. Žiurio pasiteisinimus ir man primetamus kaltinimus.

Jonas Brazauskas,
SLA. 14 kp. narys.

NUO REDAKCIJOS. Suteikdami vietos „Tėvynėje" pasiaiškinti p. F. J. Žiuriui į jam padarytus užmetimus pašalinėje spaudoje, kartu suteikėme progą ir p. J.Brazauskui atsakyti į p. Žiurio daromus jam priekaištus. „Tėvynės" skaityto jams nežinant tų užmetimų ir argumentų, del kurių p. Žiuris polemizuoja, be p. Brazausko pasiaiškinimo reikalo nušvietimas butų vienpusiškas ir skaitytojams neaiškus. Davę abiem pusėm išsitarti, šiuomi baigiame ginčus SLA. organe tais SLA. 14 kuopos reikalais.

DZIMDZI-DRIMDZI — MARGUČIO MARŠRUTAS.

Balandžio mėn.
27 Baltimore, Md.
29 Hazleton, Pa.
30 Shenandoah, Pa.

Gegužės mėn.
1 Shenandoah, Pa.
3 Scranton, Pa.
6 Kingston, Pa.
7 Pittston, Pa.
9 Wilkes Barre, Pa.
12 Elizabeth, N. J.
13 Brooklyn, N. Y.
15 Kearny, N. J.
17 Bridgeport, Conn.
19 Waterbury, Conn.
20 New Britain, Conn.
23 Hartford, Conn.
24 Ansonia, Conn.
26 Worcester, Mass.
27 Boston, Mass.
30 Athol, Mass.

Birželio mėn.
1 Montello, Mass.
3 Amsterdam, N. Y.
7 Rochester, N. Y.
9 Cleveland, Ohio.

Ar Jųs Esate Supančiotas

Ir su „suirusiais" nervais — jaučiatės silpnas ir pavargęs — tik pusiau žmogus. Jeigu taip, štai yra geras tonikas, suteikiantis geresnes dienas

Nuga-Tone

yra užvardinimas TONIKO, kurį Gydytojas Specialistas išrado ir kuris dabar parduodamas visose vaistinyčiose. NUGA-TONE yra kombinacija tam tikrų tonikų alterativų, kurios stimuliuoja, atgaivina visus organus, duoda naują gyvenimą ir energiją. Jųs valgysite geriaus, — miegosite saldžiaus. Tukstančiams vyrų ir moterų tapo pagelbėta. Trisdešimties dienų treatmentas už vieną dolerį — gaukite tikrąjį—garantuotas.

UŽ LIETUVOS BONUS

Mes mokame augščiausią rinkos kainą. Neparduokite pirm parašymo pas mus.

Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

Visa Kelionė Juromis

Į JUSŲ TAUTINĘ KLAIPĖDĄ
(per Copenhagą)
IŠPLAUKIMAI IŠ NEW YORKO

S. S. UNITED STATES .... Gegužės 12
S. S. FREDERIK VIII ..... Gegužės 26
S. S. UNITED STATES .... Birželio 16
S. S. FREDERIK VIII ..... Birželio 30
S. S. UNITED STATES .... Liepos 21

DIDELĖ EKSKURSIJA
Po priežiura Lietuvių Agentų Draugijos
laivu „UNITED STATES"
IŠ NEW YORKO GEGUŽĖS 12 D.

DIDELĖ VASARINĖ EKSKURSIJA
ypatiškai vadovaujama Juozo Janush'o, Jr.
laivu „FREDERIK VIII"
IŠ NEW YORKO BIRŽELIO 30 D.

Del platesnių informacijų ir vietų užsisakymo kreipkitės pas vietinius agentus arba

Scandinavian American Line

27 Whitehall St., New York, N. Y. — 248 Washington St., Boston, Mass. — 130 N. LaSalle St., Chicago, Ill.

Draudžiamos Spaudos Įkurėjas

KUN. A. MILUKO PASKAITA

1934 m. balandžio mėn. 12 d. Jennigs Hall, Brooklyn, N. Y.

Besiartinant trijų dešimtų metų spaudos atgavimo sukaktuvėms, išanksto paruošiau šį raštelį Amerikos lietuvių laikraščiams, kad atkreipus musų visuomenės domę į vieną svarbiausiųjų musų tautos periodą. Geresniam garbingo tos veiklos pažinimui žvaigždės žurnalo redakcija pasirįžo tam tikrose rinktinėse knygose — „Spaudos atgavimo 30-ies m. sukaktuvėse" — atspausdinti kuodaugiausiai (kiek susidominus tuomi visuomenė parems) Aušros fotografijų. Tų knygų spausdinsis apie 1,000 egzempliorių. Aušros puslapių klišės po knygų atspausdinimo bus pavestos Lietuvos Universitetui. Tuomi musų tautos augščiausiąjai mokslo įstaigai manoma prisiminti, kad pasiskubintų vykdyti savo pirm keleto metų nutarimą atspausdinti visų ketverių metų Aušros fotografijas. Vardai šitų knygų prenumeratorių bus jose paskelbti.

Visi kilnesnieji lietuviai, kokiame pasaulio krašte jie begyventų, šių metų gegužės mėnesio 7 dieną linksmai minės garbingos musų pergalės sukaktuves. Tą dieną pirm 30-ies metų (1904 m.) rusų caro, suvirš šimto milionų slavų ir azijatų pono, vaikžia turėjo atšaukti savo paskelbtą 1865 m. karą musų raidėms, kuriomis musų tėvai naudojosi šimtus metų, pasiskolinę jas, lyginai kaip ir kitos civilizuotos tautos, nuo senovės lotynų.

Visokių pasakų pripasakota apie galinčius, kurie privertę galingos Rusijos ponus likviduoti tąjį musų raidėms, išties musų raštams karą. Nemėginsiu pakartoti šitoje paskaitoje tas pasakas. Užteks prisiminus, jog to karo pradžioje atsirado vyrų, mokėjusių suraminti puolamus žmonelius, pataikiusių šiaudinėse pastogėse įtaisyti ne pergalimas tautinės sąmonės tvirtoves, sumaniusius pasekmingo apsigynimo planus.

Greitu laiku (1868—69 m.), visi žinote, iš Tilžės skrenda tukstančiais „Perspėjimai", „Prajautimai", „Iš teisybės", „Šnekėsis", „Vargai" ir kitos garsios brošiuros, kuriomis 70 metų žemaitis, visą Lietuvą moko, kaip savąją kulturą apginti. Negana to. Pasekmingam kovos laimėjimui visados ir visur gelbėdavo daina, giesmė. Žemaičių ir Lietuvos Ganytojo artimesnieji: jaunesnieji dvasiškiai, „Palangos Juzės" — siuvėjai, „Antanai Tretininkai" — mokytojai, „Šaulėniškiai Seneliai" — ubagai elgetos pradeda dainuoti „Atsisveikinimą su Lietuva ir Dauguva". Greitu laiku visoj Lietuvoj, abipus Nemuno, nuo Šešupės iki Dauguvos, iš visų jaunų krutinių pradeda išsiveržti skundas:

„Anei rašto, anei druko
mums turėt neduoda;
Sako: tegul bus Lietuva
ir tamsi ir juoda!
Kad tu, gudai, nesulauktum.
Nebus, kaip tu nori.
Bus, kaip Dievas duos, ne
tavo prisakai nedori."

Netrukus netik jaunuoliai, bet ir senesnieji, kurių brangiuosius žiaurus prispaudėjas ištrėmė „už Uralo, žemės galo", išsklaidė „ne po savo šalį", dantis sukandę, baigė nemirštamojo „Amykščių Šilelio" autoriaus giesmę:

„Nejveiksi, sunau Šiaurės!
musų širdys tvirtos,
Senai yra išmėgintos,
senai keptos, virtos.
Nejveiksi! ant mus širdies
trupės tavo peiliai!
Ledai sutirps ant krutinės
tu pats teksi eiliai!"

Sunkaus gyvenimo vargais, nelaimėmis, persekiojimais išgudrinto vyro pamokyta tauta neteisingiems prispaudėjams nu galėti pasirenka pasekmingiausią ginklą — draudžiamąją spaudą. Taip rusai ir jų siundytojai lenkai vadino musų raštus, Prusuose ir Jungtinėse Amerikos Valstijose be caro cenzuros leidimo spausdinamus.

Pirmuosius „draudžiamuosius" raštus išrašė ir jų plačiau siam paskleidimui kelius gudriausiai nutiesė irgi tas pats vyras. Septynerius metus rusų žandarai ir šnipai sekiojo jo pėdas, jį patį ir jo padėjėjus net užsieny kamantinėjo, už pinigus ir pačių lietuvių tarpe rado išdavikus, bet tikro įrodymo „senam žemaičiui" prasikaltimo caro valstybei negalėjo padaryti.

Mirdamas jis paliko kitus: Saderavičių ir jo padėjėjus, atsirado aušrininkai, vėliau Varpo, Apžvalgos, Tėvynės Sargo darbininkai. Valančiaus kaulai senai jau kapuose ilsėjosi, o „su jo leidimu" šimtų šimtai knygų ir knygelių iš užsienio nešė šviesą Lietuvos žmonėms.

Giliau musų kulturinius karus tyrinėjęs prof. V. Biržiška rašo, jog jis „pažinęs rusų griežtą pasirįžimą surusinti lietuvius tiek pats, tiek jo padėjėjai pagamino visą eilę politinių brošiurų, kur buvo suformuotos šių laikų Lietuvos skriaudos ir apčiuopiamai buvo nurodyta keliai, kaip jos reikia prašalinti.."

* * *

Ruošdamiesi prie 30-ties metų spaudos atgavimo sukaktuvių, privalome savo domę atkreipti į vyrą, kurį visi musų praeities žinovai pripažįsta, jog musų istorijoje sunkiausiais laikais žmonių švietimui ir lietuvybės idėjos skleidimui jis daugiausiai pasidarbavo. Jis buvo vyskupas Motiejus Valančius.

Valančius gimė 1801 metais vasario 16 dieną, Salantų parapijoje iš tėvų ukininkų. Keturioliktų metų tėvai atidavė Motiejų mokytis Kalvarijos domininkonų mokyklon, kurią baigė 1821 m., išėjęs visą 6 klesių kursą. 1822 m. stojo į Varnių kunigų seminariją ir 1828 m. liko įšventintas kunigu. Savo jaunas kunigavimo dienas pradėjo mokytojavimu Mozyriaus apskričio mokykloje. 1834 m. perkeltas Kražių gimnazijon, visų mokinių mylimas ir gerbiamas, atostogų metu mėgdavo lankytis įvairiose Žemaitijos apylinkėse, kad pažinus savo kraštą, žmones, arčiau ištyrus jų budą, papročius. 1840 metais liko pakviestas profesorium į Vilniaus Dvasiškąją Akademiją, o 1842 m. su tąja mokslo įstaiga iškeltas į Petrapilį. 1845 m. po sunkios ligos grįžo į Žemaitiją ir liko paskirtas Varnių seminarijos rektorium. Rektoriaudamas ragino jaunimą mokytis, kad paskiau liktų naudingais tėvynės sunumis, neštų jai naudą. Žymi kun. Valančiaus įtaka buvo ir broliams kunigams. 1848 m. atspausdino savo svarbų veikalą „Žemaitiu Wiskupiste" dviejose knygose. 1850 m. palikęs Žemaičių vyskupu, reikalavo, kad kunigai prie bažnyčių įsteigtų ir globotų pradines mokyklas mažiems vaikeliams. Vyskupo ir jo kunigų raginami žmonės perpietėmis arba šventomis dienomis vieni nuo kitų pradėjo mokytis skaityti. Savo senatvėje susilaukė patriotas vyskup. tos paguodos, kad lietuviai gėdino vienas kitą, jei kas nemokėjo skaityti.

Valančiaus bendradarbis kun. A. Baranauskas (vėliau vyskupas), sakydamas pamokslą jo laidotuvėse 1875 m. birželio 1 d., galėjo liudyti, kad „sodiečiai, pradžioje jo vyskupavimo nieko nemokantys, karštu jo žodžiu ir darbu paraginti, išmoko skaityti, taip kad šiandien negu tik retas ir tai tarp senųjų iš abiejų lyčių knygos neskaito ir nesidžiaugia dievobaimingais uolaus savo Piemens veikalais. Prasiplatinus apšvietimui, visi didieji prietarai ir nežinia išnyko, kaip nakties tamsybės prieš saulės spindulius."

Ieškodamas priemonių, kaip pasekmingiau pakėlus žmonių apšvietimą, Valančius suprato, jog savo tikslo nepasieksiąs be karo prieš girtybę. Labai buvo liudnas anuomet padėjimas Lietuvos žmonių; kas kaimas karčiama, o kur karčiama, ten netik laikas ar turtas, bet ir protas liaudies nykte nyko. Vyskupui visu uolumu ėmus skleisti blaivybės idėją, teko nekartą susidurti su rusų vyriausybe, kuriai blaivybė buvo visai nepageidaujamas dalykas.

„Musų Raštų Istorijoj" prof. M. Biržiška sako: „Valdžia vyskupą už tokius darbus bemaž kuo į Sibirą neištrėmė, jam visaip tą darbą kliudė, bet vyskupas vis delto savo tikslą priėjo: kiek laiko bent Žemaičiuose ir net visoje Kauno gubernijoje, buvo nustota gerti valdžios leidžiama degtinė ir tuo budu visas tas Lietuvos kraštas buvo paruoštas platesniam švietimo darbui. Vyskupas blaivybės dalykais rupinosi atsidėjęs ir labai plačiai; rupinosi, kad visose parapijose butų įsteigtos žmonėms mokyklėlės; mokytojai, varydami švietimo darbą, ir su vaikais kalbėdavo apie blaivybės reikalingumą žmonėms."

Anot Aleksos, liaudies mokyklas kurti kunigus ragindamas Valančius „tiems, kurie uoliai darbavosi parapijinių mokyklų steigime ir palaikyme, rašinėdavo padėkos laiškus, nestro piems tame švietimo darbe išreikšdavo nepasitenkinimą... Vyskupas stengėsi prie parapijinių mokyklų palaikymo pritraukti dvarininkus, teisingai samprotaudamas, jog jie turi priederme padėti savo valstiečiams-baudžiauninkams švietimosi dalykuose. Valančius dažnai rašinėdavo laiškus į dvarininkus, prašydamas juos steigti parapijines mokyklas."

(Užbaiga bus)

Įdomųs Pasiskaitymai

Rašo V. S. JOKUBYNAS.

RUPINASI ŽVĖRIŲ LIKIMU.

Anglijos valdžios inciatyva, nesenai Londone buvo suvažiavimas tulų Europos valstybių atstovų, aptarimui budų, kuriais butų galima apsaugoti Afrikoj gyvenančius žvėris, kurie ten umai nyksta, pasidėkavojant Europos medžiotojams. Suvažiavime prisiminta, kad tik vienų metų bėgy sugauta apie 42,800 bangžuvių; vienais metais Norvegijos žvejai Greenlandijos pakraščiuose išmušė 525,000 jurų šunų. Maskareno salose XVI šimtmety buvo daugybė milžiniško didumo želvių, bet su 1930 m. jos išnyko iki paskutinei. Kanadoj gyvenusios juodosios meškos šiandien skaitomos praeities gyvunais taip, kaip rysai ir zibikai. Baltbokščio giriose gyvenę zubrai likosi išnaikinti pastarojo karo metais; dabar ten jie mėginama įveisti pargabenamais iš kitų kraštų žvėrynų. Milžiniški vandeniniai gyvunai, vadinti „jurų karvės" jau aštuonioliktame šimtmety likosi išnaikinti. Toks pat likimas laukia daugelį kitų gyvunų, kaip hipotamai, lemuros, dinosaurai, šimpazai, gorilos, ir to susilauks, jei jų buviu nebus žmonių pasirupinta, ir tai greitu laiku. Abelnai kalbant, niekam nesirupinant, daugybė gyvunų likosi žmonių išnaikinta jau senai ir jei nebus pasirupinta, išnyks ir tie, kurie dar šiandien gyvena Afrikoj.

Kodel žmonės juos naikina?

Afrika šiandien yra vadinama „žvėrių rojum". Ten nesiliauja medžioklės, kuriose naikinama faunos, dinosaurai, drambliai. Kiekvieno medžiotojo akis atkreipta į šituos gyvunus. Medžiojami jie ne tiek del žmonių ambicijos, kiek del pelno. Dramblio kaulas labai brangus ir visur jis reikalaujamas už didelius pinigus, papuošalų drožiniams. Dinosaurų ragai dar brangesni, ypatingai Azijoj už juos mokama milžiniškos pinigų sumos. O kad dramblių patelės subręsta tik po 30 metų savo amžiaus ir veda tik kas penki metai, todel reikia supras ti kaip lėtai drambliai veisiasi, kuomet jie medžiojami ir žudomi diena iš dienos; žudo juos lygiai Europos medžiotojai, kaip ir vietiniai, laukiniai gyventojai.

Kadangi Afriką šiandien pasidalinę valdo Anglija, Francija, Belgija, Portugalija ir Italija, tad visų šių valstybių atstovai apkalbėję visą žvėrių nykimo pavojų, bendrai sutarė imtis priemonių tų žvėrių gyvenimą apsaugoti. Todel sutarta visoms toms valstybėms bendrai nustatyti aprubežiuotą laiką medžiojimui tulų žvėrių, o tulų medžiojimą visai uždrausti. Medžioklei nustatyti apmokamus leidimus, už brangius apmokėjimus, kad tuo apsunkinus leidimų gavimą ir, pagaliau, tam tikrus plotus miškų ir tyrų skirti žvėrių gyvenimui, griežtai uždraudžiant į tuos plotus kam nors įeiti su ginklu ir medžioti. Tokių plotų Afrikoj daugiausia įsteigti sutiko Anglijos valdžia; ji tokius plotus, rezervacijomis vadinamus, steigs Rodezos, Niaso, Kenio, Uganda, Matabele ir Transvalio apygardėse, kurias supa upės; iš kitų pusių, kur upės neprieina, bus tveriamos tvoros ir pastatyti sargai, kurie dabos, kad niekas į tuos plotus neįeitų.

Šitokiu budu manoma apsaugoti žvėris, leidžiant jiems gyvent savo naturališką gyvenimą, kad galėtų veistis (mat nelaisvėje gyvendami tuli žvėrys nesiveisia). Kada jų prisiveis daugiau, tada reikalui esant, iš ten bus galima tam tikrą kiekį perduot į Europos žvėrynus.

Sargai, saugojanti žvėrių rezervacijas, bus apsiginklavę ir atydžiai dabos, kad neįeitų koks medžiotojas, ar tai norėdamas kokį žvėrelį nušauti, ar vydamasis kitur pašautą žvėrį. Jei taip atsitiktų, sargai turi tokį įsiveržėlį suimti ir atiduoti teismui, o teismas jį baus sunkiųjų darbų kalėjimu.

SAULĖS SPINDULIŲ KURAS.

Nuo daugelio metų daugelis techsikų ir inžinierių galvoja ir visaip bando surasti budą, kad galėjus panaudoti saulės spindulius gaminimui karščio. Kitaip sakant, ieškoma priemonių, kad karščio gaminimui reikalingą kurą gauti iš saulės spindulių karščio.

Beieškant tokių priemonių, kaip ir daug kartų išrasta jau nauji dalykai visai netikėtai, taip ir saulės spindulių sunaudojimas karščio gaminimui, pasitaikė visai netikėtai, vienam paprastam darbininkui, Samarkandoj, Rusijoj, kur nesenai daryta bandymai „saulinėj virtuvėj". Bandymas visomis pusėmis skaitomas pilnai nusisekusiu, nes su saulės spindulių karščio pagelba užvirinta katilas vandens iki 150 (R.) laipsnių karščio. Užvirinus katile vandenį, mėginta virti pietus ir gauta šiokias pasekmes: Sriuba išvirta bėgy dviejų valandų, o kepsnį iškepta bėgy 50 minutų. Visi bandymai rodo, kad tuo patim budu kasdien galima išvirti katile po šimtą kvortų vandens. Visos priemonės paties išradimo kaip ir jo vartojimas, kol kas, laikoma slaptytėje ir viešai neskelbiama, nes dar vedami tolimesni bandymai, kad patį budą daugiau ištobulinus. Tai pirmutinis pasisekimas sunaudoti saulės spindulius tam tikslui, kurio ieškota jau nuo daugelio metų.

Iki šiol visuose bandymuose panaudoti saulės spindulius, buvo stengiamasi sutraukti saulės spindulius į tam tikras leikas, turbinomis vadinamas, kad iš ten karštis eitų į tam tikrą generatorių, kurį karščiui kaitinant, butų galima gauti garą. Iš tokių bandymų jau nuo seniau yra įsteigta viena „mašina" Egipte. Antrą kiek skirtingesnę buvo bandęs įrengti Vokietijos chemikas Vinter. Jis stengėsi saulės spindulius sutraukti tiesiog į generatorių, su pagelba chemikalų. Bet iki šiol iš to besistengimo neišėjo jokios pasekmės. Kiek geresnes pasekmes turėjo fizikas Dr. Lange, kuris padirbo „akį" sutraukimui saulės spindulių į ankštą kamarėlę, kurioje saulės karštis gamina elektros ypatybes. Į šitas pastangas kreipia savo atydą visi pasaulio mokslininkai, tikėdami, jog šitas budas bene bus geriausias ir pasekmingiausias, kuomet jis bus ištobulintas. Bet kol jis bus ištobulintas ir galės buti paimtas vartonėn, rodosi ims labai daug metų, kadangi tuom darbu, apart paties Dr. Lange, daugiau beveik niekas nesirupina.

ŽUVŲ UTĖLĖS „ARGULUS".

Nėra tokių gyvunų, kurie butų liuosi nuo savo priešų, ir nuolat turi su jais kovoti. Tokių priešų yra daugybės ir visokių, o tarpe jų daugelio yra toki, kurie maitinasi gyvuno kunu; toki priešai musų papras tai vadinami kandunais. Jų vieni yra pavojingi sveikatai, nes savo kandžiais skleidžia ligas, kiti nors sveikatai nepavojingi, tačiau neduoda kunui ramybės, jį erzina, o kartais kuną privaro iki mirčiai ar generacijai.

Taigi kiekvienas gyvunas jau čia tokius pavojus ir todel išanksto to pavojaus vengdamas, gelbstisi. Šuo breda į vandenį ir ten buna tulą laiką, kad savo blusas suvilgius ir tuo jas privertus ramiai tunoti; paukščiai tupią į smiltis ir jose purtosi, kad su smiltimis iškračius savo blusas. Kiti gyvunai naudoja kitus budus savo kandunų prašalinimui ar bent laikinam nuramimui. Bet daugiausia nuo savo kandunų kenčia žuvys, nes neturi budo apsigynimui nuo savo utėlių.

Žuvų utėlės vadinamos „argulus" įsikirtę į žuvies kuną per kelias dienas iš savo aukos čiulpia syvus ir kraują, be pertraukos. Į kuną jos įsikabina dviem snapais ir čiulpdamos kraują, kada arti prisisotinimo, į žaizdą įleidžia savo seilių, kurios žuvies kune pagimdo kraujo uždegimą ir kuno syvų almėjimą. Žuvis, pajutus utėlės kandį, jaučia koks pavojus prisiartina, todel norėdama pasiliuosuoti, blaškosi ir šokinėja iš vandens, tačiau utėlė ją nepaliuosuoja ir dručiai įsikirtus į kuną, veikia savo darbą ir savo aukos nepaleidžia. Iš skausmo labai daug žuvų, nepakenčiant kankynių, užsidaužo, arba miršta po dideliam syvų ir kraujo ištekėjimui. Nekartą tokios utėlės įsikabina į žuvies akį, o kad žuvies akis nėra taip jautri kaip žinduolių gyvynų, todel argulus žuvies akis visai iščiulpia.

Argulus utėlę galima apžiurėti tik su pagelba mikroskopo. Ji yra į abu galu smaila, žalsvos spalvos, akla, viename gale turi du snapu. Patelė deda 600 kiaušinių vienu kartu. Iš kiaušinių besivystanti gyvunėliai, kol paauga, per kelias savaites nereikalauja jokio maisto. Išsivystę jie ima maitintis savo aukos kunu, ant kurio išsivystė.

Su kitų gyvunų utėlėmis yra tas pats pavojus. Todel visur priimta jų neprisileisti. Svarbiausias ginklas nuo utėlių ar blusų atsigynimui, yra tik švara. Pertai išmintingi žmonės visuomet ir visur stengiasi prilaikyti švarumą netik savo gyvenimo, drabužio ar valgio, bet ir gyvulių gyvenimą. Utėlės ir blusos visuomet apsigyvena tik ten, kur truksta švarumo, skren ta prakaitas ir iš jo susitoja dumblai. Iš to kįla nepakenčiamas dvokas ir iššaukia neįžiurimus gyvunėlius, iš kurių paskui vystosi utėlės ir blusos. Šitie kandunai, kuomet jų prisiveisia daug, del vietos trukumo, kitos keliauja ieškodamos kitos apsigyvenimui vietos. Tokiu budu lengva utėlėmis ar blusomis užsikrėsti.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

KADA PRIETARAI IŠNYKS?

Lietuvoje, mano laikais, buvo gana daug prietaringų žmonių, ypatingai senų bobų, kurios pačios į burtus pilnai tikėdavo, kaip Zagurckis apraganavo Staniškio karvę Sekminių rytą: atėmė pieną ir melžiant karvutę iš spenių tik kraujas tekėjo. Naktimis, esą, velnias arklius jodydavęs. Raganos ir raganiai vaikščiodavo naktimis po kaimyno laukus, kad apraganauti, idant pasėliai nedigtų. Pradedant ar baigiant kokį nors darbą, buvo tam tikri prietaringi išsireiškimai. Nekartą tokiems „raganiams" budavo ir kailį išlupdavo jaunieji pasigavę, žinoma, senesniųjų pakurstomi. Kartais ir visai nekaltam žmogui kliudavo.

Tie prietarai neišnyko ir po šiai dienai. Skaitant Lietuvos laikraščius, dažnai galima atrasti žinių apie įvykius, žudystes ir kitus prietikius vis prietarais besivaduojant.

Lietuva, tai Lietuva. Svetimų šalių korespondentai, nukeliavę Lietuvon, o ypatingai pirmaisiais nepriklausomybės metais, kuomet Lietuva neturėjo nei vieno miesto, kuris butų panašus į civilizuotos šalies miestą, pasidairę Kaune dieną-kitą ir rašo ilgiausį straipsnį į savo laikraštį, pasakodami, kad lietuviai gyvena dar tik dešimto amžiaus patogumais...

Amerika pirmaisiais metais bijojo net savo konsulą Lietuvai skirti. Amerikos konsulas Rygoje sėdėjo. Lietuviai turėjo kreiptis į Latviją valstybiniais reikalais.

Kuomet toks korespondentas iš miesto išvažiavo į provinciją, tenai jis pastebėjo įvairių prašmatnybių: kaip kaimiečiai, primityviu budu, žemę dirba, kokiose aplinkybėse gyvena, valgo, miega. Ne vienas pastebėjo, kad Lietuvos provincijoj gyvena dar begaliniai daug prietaringų žmonių, kurie tiki į netikimus dalykus, neskaito jokios literaturos nei laikraščių. Žodžiu, Lietuvoje esąs neįmanomas gyvenimas: žmonės maišosi su gyvuliais ir tam panašių kuriozų prirašinėjo.

Mums, patiems pažįstantiems savo žmones ir savo šalį, kad ir per 35 metus nebuvusiems Lietuvoje, tokių įdomumų nesimato. Man pačiam teko buti Lietuvoje 1930 m. Buvau miestuose ir miesteliuose ir pergyvenau Kaune ištisai pusantro mėnesio. Buvau kaime. Didelės atmainos nesimatė. Tiesa, nekurie miesteliai pirm mano iškeliavimo, 1895 m., iš Lietuvos, pastebima ta permaina, kad triobėsiai per tuos 35 metus giliau į žemę sulindę ir kur nekur tuose miesteliuose daug drąsesni žydeliai greičiau užpuola amerikietį su tikslu akipiešiškai apiplėšti. Bet del to aš nesistebiu. Juk Lietuva laisva, nėra ruso raudonsiulio su nagaika kiekvienoje kertėje. O, pagaliau, juk visi piliečiai lygūs, neišskiriant ir žydų.

O kaslink prietaringumo, tai Lietuvos jaunuomenė, nors neturi didelių patogumų prie mokslo, vienok nėra toliau atsilikusi net ir už musų amerikiečių jaunimą. Imkime, pavyzdžiui, kad ir tikro amerikono ukininko vaikiną, kuris retai pakliuva į miestą ir dar nėra gyvenimo sugadytas. Jis nei kiek nėra gudresnis už lietuvio kaimiečio to paties amžiaus sunų.

Lietuvoj augęs jaunuolis dar jaunu budamas atvažiavęs Amerikon, į metus ar pora metų pralenkia amerikoniukus net mieste augusius: moka surasti sau darbus, moka taupyti ir su žmogum pakalbėti.

Amerika — civilizacijos šalis, kur kiekvienas laisvai gali šviestis, kur nepilnamečiams priverstinas mokslas. Bet ar maža čia yra prietaringų žmonių? Nėra kaimo ar miestelio, kur nebutų burtininkių, kurios už pinigus pasakoja laimes ir nelaimes, dėstydamos kortas ar žiurėdamos delnan bei į „stebuklingo" stiklo skritulį, ir tt. Yra nemaža šarlatanų, kurie didelius pinigus ima už gydymą visokių ligų su pagelba burtų. Ką tas viskas reiškia? Jei nebutų prietaringų žmonių — šitos rūšies „profesionalai" neturėtų ką veikti.

Jei kuri moteris, sulaukusi vasaros, išvažiuoja iš namų trims keturiems mėnesiams už pusantro šimto mylių atostogauti ir palieka savo vyrą visai vasarai, o sugrįžus rudenį, pamato, kad vyras šaltai prie jos atsineša, o dar kumutė papasakoja, kad „antai, širdele kai tu buvai išvažiavus, tai ta bestija žvirblienė prisigretino prie tavo vyro", moterėlė susirupina. Išsyk ji dar nedrįsta ką sakyti savo vyrui. Pagaliaus, jei ir ištolo užklausia, tai vyras moka pasiteisinti, išklausinėjęs, kas jai apie tai sakė. Tokiu budu suklaidyta silpna moteris nežino ar tikėti kaiminkos pasakai, ar savo vyrui. „Suradimui teisybės" eina pas burtininkę ir moka jai pinigus už „išburimą". Burtininkė, išklausinėjus misterišku budu, pasako, kad jos vyras jai neištikimas, jos nemylįs. O burtininkei tai atspėti nesunku, kuomet ji sužino, kad pati savo vyrą buvo palikus visai vasarai. Na ir turi pragarą savo namuose. Ir kas tam kaltas?

Kol apšvieta, mokslas ir susipratimas neišbaidys iš tamsiųjų gyvenimo kampų šešėlius, tol ir prietarai iš žmonių neišnyks.

LIETUVIAI AMERIKOJE

WILKES BARRE, PA.
Wyoming Klonio Lietuviai Rengia Didelį Pikniką Janušausko Skridimui į Lietuvą Paremti.

Bal. 12 d., 7:30 val. vakare įvyko adv. J. S. Lopattos ofise Transatlantinio Skridimo Komiteto susirinkimas. Iš komiteto raportų paaiškėjo, kad šio klonio lietuviai sujudo rinkti aukas ir didesnės kolonijos organizuojasi ALTASS skyrius.

Fin. sekr., E. Deltuva, pranešė, kad iš centralinio komiteto gavo 800 ženklelių ir visus jau išdalinęs ir dar iš kolonijų veikėjai reikalauja daugiau ženklelių, kurių tikisi sekančią savaitę gauti daugiau. P. E. Deltuva pranešė, kad aviacijos diena vargiai įvyks, nes Wyoming Airportą dabar taiso ir mažai vilties, kad bus gatavas iki birželio 3 d. Todel nutarta aviacijos dienos neberengti, o vietoj to rengti pikniką ir kitokius parengimus, kad kiek daugiau pinigų sukėlus.

Pittstono ALTASS skyriaus veikėjai sumanė rengti pikniką gegužės 30 d. (Decoration Day), Valley View Parke. Tokis pittstoniečių sumanymas buvo užgirtas ir dar išrinkta iš pastoviojo komiteto trys nariai, kad jiems pagelbėtų surengti pikniką. Į komisiją išrinkti šie: V. Kamarauskas, St. Žukauskas ir A. Ambrozaitis.

Taigi kurios organizacijos ar pavieniai norėtų pasidarbuoti aukų parenkant del transatlantinio skridimo, malonėkit kreiptis į fin. sekr., E. Deltuva, 94 Logan St., Wilkes Barre, Pa. Tel. 4131. Pas poną E. Deltuvą galima gauti aukų rinkimo blankų, ženklelių ir tt.

St. Žukauskas,
Spaudos Kom. narys.

PORT CHESTER, N. Y.
Didelis Balius Antrojo Skridimo Paramai.

SLA. 367 kuopa, bendrai su Šv. Juozapo Draugyste rengia didelį balių, kurio pelnas bus skiriamas antrąjį skridimą į Lietuvą paremti. Balius įvyks šeštadieny, gegužės 12 d., 7:30 val. vakare, Polonia Hall svetainėje, 229 Willett Ave., Port Chester, N. Y. Įžanga tik 35c. ypatai.

Visi vietiniai ir apylinkės lietuviai esate kviečiami skaitlingai į šį parengimą atsilankyti ir paremti vieną iš svarbiausių šios dienos reikalų — antrą skridimą į Lietuvą. Todel bukite patys, pakvieskite ir savo draugus, gimines ir pažįstamus į šį balių atsilankyti.

Rengimo Komisija.

CLEVELAND, OHIO.
Margučių Vakaras.

Moterų Ratelio Draugija surengė labai gražų margučių vakarą — bankietą ir šokius balandžio 7 d., Lietuvių Svetainėj, 69 Superior Ave. Kambariuose lošė kortomis, o salėj šoko ir margučių kontestas ėjo. Už gražiausią margutį duota pirma dovana, o už sekančius penkis mažesnės dovanos. Dovanų negauna kuopos narės ir jos visai negalėjo konteste dalyvauti; pagal kuopos nusitarimo konteste dalyvavo tik svečiai.

Margučių kontestą tvarkė ponia O. Baltrukonienė ir ponia O. Kancienė, kurios iš publikos paskyrė 5 moteris teisėjas. Pirmą dovaną gavo ponia Jurgelienė, antrą — Pr. Deglis, trečią — O. Martišauskienė, ketvirtą — A. G. Višniauskienė ir penktą — O. Peckaitienė. Visos dovanos buvo labai puikios — gražųs rankdarbiai ir kt.

Kazyrų lošėjams duota dovanos ant kožno stalo.

Užkandžių, alučio ir visokių dalykų buvo užtektinai. Buvo atsilankę ir stambių biznierių. Gražaus biznio moterų draugija padarė.

Taipgi šiame vakare buvo daug profesionalų: 4 daktarai, 2 inžinieriai ir 1 advokatas ir šiaip daug svečių ir pažįstamų draugų, nes Moterų Ratelio Draugija turėjo surengus metinį vakarą, kurio pelną skyrė naudingiems reikalams. Šio ratelio moterys yra visos darbščios ir visos šiame vakare darbavosi ir dovanas aukojo. Virtuvėje matėsi dirbant ponia Grigienė, Šimkunienė, Mailingienė, Spudis, Brazauskienė, M. Miščikienė, taipgi komisija: ponios L. Zubinienė, Petraitienė ir Viličkienė.

Vakaras buvo gražus ir linksmas. Daugelis svečių ėjo namo su daugybe gražių dovanų.

Moterų Ratelio vakarus publika myli lankyti, nes buna daug įvairumų.

P. Glu—nė.

CAMBRIDGE, MASS.
SLA. Darbuotojas Paskirtas ERA Tarybon.

Visiems lietuviams, o ypač SLA. nariams, tenka pasidžiaugti, kad musų viengentis, adv. Antanas O. Šalna, žinomas S. L. A. darbuotojas, pateko svarbion ir atsakomingon valdiškon vieton. Pastaruoju laiku, kaip daugely kitų valstijų, taip ir Mass. valstijoje perorganizuojama CWA (Civil Works Administration), kurios vieton organizuojama taipgi valdiška Employment Relief Administration organizacija. Mass. valstijos ERA organizacijos vedėju paskirtas p. Joseph P. Carney, kuris Cambridge miesto patariamojon tarybon parinko tokius žmones, kurie atstovautų biznio ir darbo šakas. Ton vietinėn tarybon jis paskyrė šiuos asmenis: Central Labor Unijos prezidentą Harry W. Joel, elektros konstraktorių Gerald A. O'Connor ir **lietuvį advokatą Antaną O. Šalną,** kuriam tenka eiti tarybos sekretoriaus pareigas.

Šios tarybos užduotis bus duoti patarimus Mass. valstijos gubernatoriui ir vietiniam komitetui, prižiurint nustatymą algų skalės ir kad tokios algos patenkintų darbo žmones ir biznierius šiame mieste.

Užėmus lietuviui, SLA. darbuotojui, tokią žymią vietą tarpe svetimtaučių, mums prisieina tik pasididžiuoti ir palinkėti adv. Šalnai kogeriausių pasekmių tas svarbias pareigas einant.

Rep.

CHICAGO, ILL.
Arėjas Vitkauskas

Rašo ir spausdina lietuviškai, rusiškai ir angliškai. Išleido: eilių rinkinius — „Spinduliai ir šešėliai" ir „Po baltaja skraiste..." ir eilių ir apysakų rinkinį — „Už tėvynę". Netrukus Lietuvoje išleidžia apysakų rinkinį: „Mergaitė prie gėdos stulpo". Ruošia spaudai Amerikos lietuvių rašytojų antlogiją ir savo eilių ir apysakų rinkinius vaikams. Raštų yra išversta į žydų, čekoslovakų, francuzų ir anglų kalbas. Kauno laikraščio „Dienos" suruoštame balsavime — kas yra žymiausieji Lietuvoj vyrai — balsuotojų taip pat yra minimas („Diena" — 50 (752) Nr). Taip pat yra pažymėtas Lietuviškosios Enciklopedijos (I tomo VIII sąsiuvinio) „A" raidėje (plačiai bus raidėje „V"). Laikinas adresas dabar: 4348 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. Apie apsigyvenimą ten plačiai rašė angliški laikraščiai: „Brighton Park Life" ir „South Side News". Balandžio 25 d. Arėjo Vitkausko vardo ir gimimo diena.

Balandžio 25 d. „Ramova Garden" (3508 S. Halsted St.) įvyks poeto Arėjo Vitkausko pagerbimo vakarienė. Tiksliau sakant, jo gimimo dienos apvaikščiojimas. Vakarienė vyriausiai rengiama tuo tikslu, kad susipažinti su nesenai atvykusiu iš Lietuvos rašytojum, o taipgi jo planais. Mat, trumpoje ateity jis rengiasi parašyti ir išleisti knygą apie amerikiečius.

Programa prasidės 8 val. vakare. Dainininkė Anelė Steponavičienė ir žinomas baritonas Stasys Rimkus padainuos kelias dainas, — vyriausiai paties Arėjo Vitkausko parašytas. Toms dainoms muziką parašė komp. Vanagaitis. Bus deklamuojami ir p. Vitkausko eilėraščiai. Numatoma taip pat ir kelios trumpos kalbos.

Lygiai 10 val. vakare prasidės vakarienė, — vištiena su pridėčkais. Vėliau šokiai. Orkestras gros visą laiką, — jis bus vakaro vedėjo žinioje.

Vakarienės Rengimo Komitetas turi vilties, kad Chicagos lietuvių inteligentija skaitlingai dalyvaus toje poeto Arėjo Vitkausko pagerbimo puotoje. Tikieto kaina $1.25 asmeniui. Komiteto nariai yra sekami: Dr. A. L. Davidonis, Adomas Grybė, Charles Pocius, Dr. Suzana A. Šliakis, Bernice Brijunas, Mrs. Firant, Mrs. Helen Sakalas, K. Augustas ir Dr. A. K. Rutkauskas.

Koresp.

NEWARK, N. J.
Antro Skridimo Parėmimui Vakarienė.

Dariaus-Girėno obalsiu vadovaujantis, Newarko lietuviai surengė didelę vakarienę, praeito sekmadienio vakare, t. y. balandžio 8 d., 1934 m., Šv. Jurgio Draugystės svetainėj. Vakarienė labai puikiai pavyko. Dalyvių buvo apsčiai. Prisiėjo nekuriems sėsti net trečia eile.

Prieš vakarienę ir po, buvo šokiai. Per vakarienę p. M. Akialis, Jr., kuris yra pirmininkas komiteto nauju skridimo reikalu, perstatė kaipo „toastmaster" seną veteraną, p. W. V. Ambrose, kuris nenuilstančiai veikia tarp Newarko lietuvių. Paskui perstatyta kiti kalbėtojai, kurie beveik išimtinai čia gimę ir augę jaunuoliai lietuviai, kurie prakalbėles pasakė tinkamoj tėmoj vien lietuviškai. Tai turbut pirmutinis toks atsitikimas Newarko lietuvių istorijoj, kad tokius kalbėtojus turėta.

Kalbėjo Dr. Steponas Mickevich iš Bayonne, jaunas ir energingas vyras; taipgi advokatas K. Paulauskas ir iš Bayonne, kuris pasakė puikią prakalbą; p. J. Valaitis, vedėjas lietuvių radio valandos, p. Klinga ir kiti. Iš vietinių kalbėjo visiems gerai žinomas Dr. Kralikauskas ir kiti. Vakarienės parupinimui uoliai dirbo žinomi Newarko biznieriai: p. A. Žiugžda, p. Juozas Kralikauskas ir p. A. S. Trečiokas.

Čia reik padėkoti visiems darbininkams, kurie nenuilstančiai pasidarbavo prie vakarienės rengimo ir veikimo ištisai per vakarienę; ypač padėka priklauso vietinėms moterims-gaspadinėms, kurios pasirupino pagaminti labai skanią vakarienę ir jaunoms išnešiotojoms, kurios prie stalų dirbo.

Kiek teko išgirsti vėliaus iš dalyvių, visi buvo patenkinti, tvarkingai apsiėjo ir maloniai praleido vakarą iki vėlybam laikui.

Nors sąskaitos dar neužbaigtos, bet jau permatoma pusėtinas pelnas, kuris tuojaus bus persiųstas į fondą p. Janušausko reikalu.

Koresp.

— Kas juokus daro su rytojum, tas negali tikėtis gero rytojaus.

Lietuvos Visuomenės Lyderiai ir Aviatoriai Už Skridimą

Lietuvoje yra pasireiškęs ypatingai didelis susidomėjimas antru lietuvių transatlantiniu skridimu iš Amerikos į Lietuvą. Kalba visuomenės vadai, kalba ir aukoja paprasti žmoneliai, ukininkai, maži vaikai, kalba ir aukoja valdininkai ir įvairių Lietuvos įstaigų darbininkai.

Sentimentas antram skridimui plačioje Lietuvos visuomenėje yra prielankus, entuziastiškas. Išjudinta nelaimingai pasibaigusio Dariaus ir Girėno žygio, sujaudinta, toji visuomenė žiuri išsiilgusiomis akimis į šio žygio pasisekimą ir laukia momento, kuomet „Lituanicos Antrosios" motoro galingas užėsys pertrauks Kauno padangėse tylą.

Iš Lietuvos Gauta Gerokai Aukų.

Taip, Lietuvos piliečiai aukoja. Štai, „Pieno Centro" bendradarbiai pralaužė ledus, prisiųsdami Amerikos Lietuvių Transatlantinio Skridimo Sąjungai $79; toliau sekė Lietuvos Banko tarnautojai, prisiųsdami $60 aukų. Štai vėl šiomis dienomis ALTASS pirmininkui p. Antanui Kartanui atėjo money orderis iš Lietuvos — nuo ko nežinia, bet siekiąs $31. Perlaidą pasirašo p. B. Jurgelevičienė. Gavę platesnes žinias apie tą stambią auką, pranešime spaudoje.

Įdomiausias tačiau dalykas yra štai koks. Lietuvos laikraštis, „Tėvų žemė", kuris eina Kaune ir kurio atsakomingasis redaktorius yra generolas J. Bulota, paskelbė ankietą klausimu **„Ką Gali Duoti Lietuvių Tautai Antrasis Transatlantinis Skridimas?"**

Nuomones išreiškė eilė žymių Lietuvos žmonių, kurias žemiau cituojame.

Pirmininkas Lietuvos Aero Kliubo, organizacija kuri remia „Lituanicos II" žygį ir žada sukelti prisidėti prie skridimo įvykinimo su 10,000 litų auka, sako:

Mums, lietuviams, naujai sumanytas žygis yra brangus ir kaip akyvas įrodymas, kad musų išeiviuose gludi daug karštos meilės tėvynei Lietuvai, jei vieni jų nebodami jokių sunkumų rįžtasi tokion pavojingon kelionėn, kad tik galėtų aplankyti seną tėvynę ir įpinti jos garbės vainikan dar vieną gražią gėlę, o kiti — savo gausiomis aukomis remia tokius sumanymus.

Prof. Z. Žemaitis.

—o—

Paštų Valdybos Direktorius.

Musų atgimusi tėvynė, norėdama nepriklausomybę išlaikyti, privalo visose srityse lenktyniuoti su kitomis senomis valstybėmis. Šį kėsnį gerai suprato musų didvyriai — arai a. a. Darius ir Girėnas, pasirįžę perskristi Atlanto okeaną, tik, dėja, nepasiekė savo brangios tėvynės. Šiuo savo žygiu jiedu paliko musų jaunuomenei testamentą su antspauda iš savo kraujo, skatindami ją prie garbingų ir didelių žygių. Šis testamentas nebutų išpidytas, jei neatsirastų daugiau narsuolių, kurie užbaigtų žuvusių didvyrių kelionę pasiekiant tėvų žemę — Lietuvą.

Inž. Pr. Stanaitis.

—o—

Talentingas Aviacijos Inž. Konstruktorius.

Musų tauta gali džiaugtis ir didžiuotis, kad jai nestinga vyrų ir pasirįžimo įvykinti sunkiausius ir pavojingiausius uždavinius. Atvėjy, jeigu skridimas laimingai pavyktų ir Lietuvos sunus galėtų asmeniškai perduoti mums linkėjimus musų brolių išeivių, tai butų atliktas didelis žygis tautos dvasiai ir vienybės idėjai pakelti. O jeigu... bet ne, skridimas turi pavykti, nes musų tautai ir, be to, tenka patirti pakankamai skaudžių nelaimių, ir todel tikėkime į šviesesnę ateitį.

Pulk. Itn. inž. Gustaitis.

—o—

Draugijos Užs. Lietuviams Remti Pirmininkas.

Lietuvių tauta susilauks gražios ir garbingos ateities, jei jos vaikai pasižymės drąsa, pasirįžimu ir ištverme. Šiuos privalumus geriausia mumyse ugdo rinktinių musų tautiečių pavyzdžiai. Dariaus-Girėno žygis, nors ir tragingai pasibaigęs, pakėlė ir sustiprino mymyse pasitikėjimo dvasią. Naujas pasirįžimas musų brolio amerikiečio Janušausko mums jau dabar džiaugsmo sukelia, o jo Atlanto nugalėjimas plieno stiprybės įpils į musų gyslas, laisvojo aro padangės pakels musų dvasią, lietuvio vardas dar skaisčiau žibės ir silpniesiems sustiprins lietuvišką savigarbą. Valio Janušauskas!

R. Skipitis.

—o—

Aviacijos Viršininkas.

Vandenyno perlėkimai pastaraisiais laikais virsta nebe sensacija, bet triumfo susidomėjimo reiškiniu, taigi ir musų tautiečių žygis, pakartotas Atlanto perlėkimas, prie normalių ir laimingų aplinkybių atliktas, išimties, žinoma, nesudarytų. Ką mums, lietuviams duotų? Duotų progos svetimai spaudai dar kartą paminėti Lietuvos ir lietuvio vardą ir patvirtinti, pasaulio akyse, lietuvio privalumus, padarytus jau pirmųjų Atlanto nugalėtojų lietuvių — pasirįžimą, drąsą, atkaklumą siekiant užsibrėžtą tikslą. Ar verta lėkti?... bet šio klausimo, gaila, anketa neliečia...

Gen. št. pulk. Pundzevičius.

—o—

Du garbingi vyrai, Darius ir Girėnas, atliko savo darbą — Atlantą perskrido. Nesuprantu, ko mes daugiau benorime iš amerikiečių, kurių iš viso tenai yra penki ar septyni lakunai. Jeigu dar ir iš to taip mažo burelio atsiranda pasirįžėlių skristi per Atlantą, tai jiems didelė garbė, o mums čia, Lietuvoj, daug padoriau butų kukliai nutylėti, jeigu jau mes patys negalime skristi iš Lietuvos į Ameriką. Manau, kad mes daugiau turime, negu jie tenai, ir žmonių ir organizavimo priemonių.

Ats. pulk. Petruitis.

Kelionės Įspudžiai

Rašo J. M. Tumavičienė.

Į Oniškį.

Šoferis, duodamas signalą, suriko: „Važiuojam!" Tuojau visi sulipome į autobusą ir išvažiavome. Visi, gėlėmis apsikaišę, vėl dainuodami, privažiavome bažnytkiemį, Oniškį. Bet čia tik bažnytėlė viena stukso. Atmosfera nepatraukianti, tai nelipome nė iš autobuso.

Dusmėnyse.

Traukėme tolyn. Netrukus privažiavome Dusmėnis. Čia visi su žingeidumu išlipome ir suėjome tiesiog į šventorių. Čia mažytė, medinė bažnytėlė. Aplink šventorius ir kapai. Ši vieta tuo įdomi, kad čia Miko ir Kipro Petrauskų gimtinė. Tuojau atėjo moterėlė, atrakino bažnytėlę ir mes visi įėjome į vidų. O tie vargonai labai mažyčiai... Visi stebimės, kaip tie Petrauskai, tokie dideli vyrai, galėjo ir tilpti ant tokių mažyčių „viškų"... Čia ant šventoriaus kapai ir ant paminklų dau giausia „polski" užrašai. Labai mažai lietuviškų užrašų ant paminklų. Pagaliaus visi stebėjosi, kaip galėjo tokioj prastoj vietoj užaugti tokis puikus vyras, kaip Kipras Pearauskas. Jie juo gėrėjosi, o aš Miku. Visi turėjome gerų diskusijų. Visi taipgi įdomavo, kuriame tų namelių yra ponų Petrauskų gimtinė...

Suėjome į vieną stubą, gavome rugusio pieno. Labai skanaus. Mus pavaišino ir parodė, kur yra Petrausko namas ir kur Mikas Petrauskas buvo perkuno pritrenktas. Jų trečias brolis ukininkauja tėviškėj, o Mikas ir Kipras dabartiniu laiku gyvena Kaune.

Dusmėnų apylinkėje žmonės, matyt, labai sulenkėję, Didžiumoje vartojama lenkiška kalba. Visi paminklai ant kapinių šventoriaus su lenkiškais užrašais. Net ant medinio seno kryžiaus, ant Miko Pearausko tėvo kapo irgi lenkiškas užrašas... Čia rimtai reikia stebėtis, kaip broliai Petrauskai tapo tokiais dideliais Lietuvos patriotais, augdami šitokiose aplinkybėse ir dar tais laikais, kai dar Lietuva nebuvo laisva.

Užėjus į vieną gyvenamą namelį, pati šeimininkė nepaprastai sunkiai lietuviškai kalba. Ji sokosi esanti lenkė, o jos vyras rusas. Manau sau, tai kogi čia riogsai Lietuvoje? Na, aš jos ir užklausiau: „Jeigu, poniute, čia nieko neturi — nei giminių, nei nieko — tai kodel nevažiuoji į Rusiją, vyro tėviškę gyventi, arba į Lenkiją?" Ji man atsakė: „Jei butų prie caro, tai kas kitas. Bet dabar, prie bolševikų, tai jau niekur pasauly nėra žmogui prasčiau gyventi, kaip dabar Rusijoj..." Ir mums parodė pundą laiškų. Sako: „Čia, Lietuvoje nors tiek, kiek turi, tai iš tave niekas neatima. Bet Rusijoj, tai nežinai kurią dieną komisaras iš kur atvyks ir tau net drabužius nuo kuno nutrauks". Aš sakau: „Kiti žmonės Rusiją giria, nes ten darbininkų valdžia". „Taip", sako, „tik valdininkams gerai, bet ne darbininkams". Ir parodė savo vyro motinos paveikslą. Sako: „Šita senutė badu numarinta todel, kad jau nepajėgė dirbti. O kiek turėjo susitaupius jaunystės dienose, tai viską komisarai atėmė". Ir ta moteriškė mums, pro ašaras, pasakojo, net nedrįsdama jų pavardžių pasakyti, kaip jos giminės, gyvendami Rusijoje, vargsta. „Čia", sako, „mes nors duonutės ganėtinai turime. Bet musų giminės ir tos juodos duonutės neturi užtektinai"... „Na", sakau, „tai gali važiuoti į savo gimtinę Lenkiją". Ji man atsakė, kad ir ten negeresni pyragai už Rusijos, nes esą, mokesčiai nežmoniškai dideli. Ir ten, esą, bloga. Sako: „Čia jau nuo karo pabaigos gyvename ir čia mums gerai". Reiškia, toj mažoj Lietuvėlėj tie svetimtaučiai geriau patenkinti gyvenimu, negu savo didelėse gimtinėse.

Diena nešalta, bet lietus tai dažnai palyja, tai vėl nustoja. Mes, atsisveikinę su Dusmėniškiais, sėdome į autobusą ir traukiame tolyn. Bet čia tas smėlis, tai neduok Viešpatie! Autobusą taip ir mėto į šalis. Mano sankeleiviai pasakoja, kad jeigu oras gražus ir sausas ir pučia vėjas, tai čia iki pusiau žmogaus smėlį nešioja. Čia visoj apylinkėj vienas smėlis. Javų laukuose nematyt tokių puikių, kaip Žemaitijoj, bet ant laukų gražiai žydi „lubinai", kas sudaro labai gražų vaizdą. Mat, čia sėja „lubinus", o kai jie užauga, tai aparia vietoje trašų. Tuomet geriau auga kiti javai.

Jau rudenio laikas, tai teko matyt moteris laukuose senoviškai javus piaunant. Vyrų nemačiau piaunant. Išsikalbėjus, teko patirti, kad moterys Dzukijoje daug sunkiau dirba, negu Žemaitijoj. Neveltui tie dzukų vyrai užauga tokie dideli, nes jie mažiau dirba ir už moteris...

Pro Butrimonis.

Vakaras jau artinasi. Mes traukiame link namučių, į Birštoną. Pakeliui Butrimonys. Iš tolo matosi elektra apšviestas miestas. Bet jau darosi tamsu, o dar lietus pradėjo smarkiai pilti, tai Butrimonyse nesustojome ir to miesto neteko gerai pamatyti.

Dainuodami autobuse laimingai pasiekėme namučius. Net nesinorėjo ir skirtis su taip link sma draugija. Linksmiausi kelionės dalyviai buvo, tai ponia Matulionienė, daktaro žmona ir p. J. Strazdas, mokytojas. Jie surado visokių dainelių, tai senoviškų, tai naujoviškų ir, žodžiu sakant, kitus linksmino, kitus iki ašarų sugraudino. Čia, mat, žmonės yra daug linksmesni, negu Amerikoj. Nors jie ir prastesnius patogumus turi, bet jie jaučiasi savo tėvynėje. Čia jiems nereikia varžytis, kad kas iš jų nesijuoktų...

Rugpiučio 18—19 d. Nieko įdomaus. Oras šaltas, tai ir praleidau šias dvi dieneles savo kambarėly, berašinėdama apie įvykusią ekskursiją. (D. b.)

Dariaus Motina Dėkoja Lietuvos Studentams

Gavusi iš Vytauto Didžiojo universiteto studentų gražią užuojautą raštu, kap. Dariaus motina Augustina Darienė-Degutienė nesenai pasiuntė to universiteto studentų atstovybei Kaune šio turinio laišką:

„Brangus Lietuvos jaunuoliai, studentai! Malonus ir įspudingas jusų sveikinimas suteikė man didelio džiaugsmo. Tas nors iš dalies suramino mane, tokio didelio smugio prislėgtą, netekus brangiausio sunaus, kuris taip garbingai žuvo Lietuvos garbei. Steponas visada, nuo pat mažumės, mylėjo savo tautą ir tėvynę Lietuvą, kuriai subrendęs visai pasiaukojo, tarnavo su ginklu rankoje ir pagaliau nugalėjęs Atlantiko vandenyną staiga žuvo jau visai netoli mylimos tėvynės. Toks laimėjimas ir staigus žuvimas prie pat galutino tikslo tuo labiau yra man skaudus. Betgi labai malonu, kad kilnusis Lietuvos universiteto jaunimas taip gražiai įvertina Dariaus ir Girėno žygį, mirtį ir užjaučia didvyrio motiną. Tokis reiškinys palengvina mano skausmą del tokios nelaimės, netekus savo rupintojo-apgynėjo, kuris nuoširdžiai mylėjo savo motiną.

Esu labai sujaudinta ir branginu jusų užuojautą — suraminimą senutės. Nuoširdžiai tikiu, kad Lietuvos kilniam jaunimui netruksta tokio patriotiškumo ir lietuvybės dvasios, kokią pareiškė mano sunus su savo draugu Stasiu Girėnu.

Dėkoju už tokį atminimą manęs ir linkiu jums visiems sekmingai išeiti augštuosius mokslus ir buti naudingais musų tautai ir jaunai Lietuvos valstybei.

Ir mes visi, Amerikos lietuviai, gerai supraskime Dariaus-Girėno žygio svarbą, jų aukos didumą — branginkim jų pralietą kraują ir lietuvių garbei pražudytas jaunas gyvybes! Pajuskime nors dalelę to Dariaus motinos skausmo, kurį ji tebekenčia. Baikime statyti šiems didvyriams paminklą — nesustokim pusiaukelyj! Daugiau kaip 5,000 dol. fonde užtikrina, kad paminklas tikrai bus pastatytas.

P. Jurgėla.

VIETINĖS ŽINIOS

SVEČIAI IŠ LIETUVOS DUOS PASKAITAS.

Kaip jau buvo pranešta „Tėvynės" skaitytojams, kad gegužės 1 d. atvyksta iš Lietuvos svečiai: prof. kan. F. Kemešis, prof. B. Vaitkus ir rašytojas P. Babickas. Dabar pranešame, kad šiems svečiams iš Lietuvos rengiamos paskaitos-prakalbos sekmadieny, gegužės 6 d., Klasšiaus Clinton Salėje, Maspethe. Salė bus atdara nuo 2-ros valandos po pietų, programas prasidės lygiai 3-čią val. po pietų, todel publika prašoma nesivėluoti, nes programas prasidės punktuališkai pažymėtu laiku. Įžanga visiems nemokamai.

Kalbės augščiau išvardinti svečiai iš Lietuvos Vilniaus klausimu ir Lietuvos kulturiniais reikalais. Taipgi bus rodomi iš Lietuvos gyvenimo paveikslai, kuriems filmą pagamino p. P. Babickas. Dainų programą išpildys žymiausios šios apylinkės meno jėgos, butent solistės: Zosė Vitaitienė, Marijona Strumskienė, Emilija Vaiteliutė ir solistas A. Banys. Akompanuos muzikas Povilas Sagas.

Programas, kaip matome, bus įdomus ir įvairus. Kam šiandie nerupi Vilniaus vadavimo reikalas, ypatingai musų brolių Vilnijoje ir visoje Okupuotoje Lietuvoje sunki padėtis? Svečiai suteiks mums žinių šiais visais klausimais, papasakos naujausius įvykius Lietuvoje ir Vilniaus krašte. Visi vietos ir apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti gegužės 6 d. į Klasčiaus salę ir išgirsti vėliausias naujienas iš senosios tėvynės. Turėsite progos pasiklausyti ir gražaus dainų programo, pamatysite ir gyvus vaizdus iš Lietuvos gyvenimo.

Po programui bus šokiai, kuriuos rengia p. Klasčius. Šokiams gros Lietuvių Valandos Radio Orkestras p. Jezavito vadovaujamas. Visi žino kaip smagiai groja šis orkestras ir norintieji pasišokti galės smagiai laiką praleisti. Į šokius įžanga tik 25c. asmeniui. Šokiai prasidės nuo 7 val. vakare.

Dar kartą kviečiame visus lietuvius atsilankyti į šį kiekvienam lietuviui svarbų parengimą. Visi prašomi nesivėluoti.

Rengimo Komitetas.

LANKĖSI SVEČIAI.

Pereitą savaitę lankėsi SLA. Centro Raštinėje ir „Tėvynės" Redakcijoje p. V. Jenkins, Bostono ir apylinkės lietuviams plačiai žinomas veikėjas ir biznierius. Buvo atvykęs New Yorkan asmeniniais reikalais ir ta proga pasinaudodamas užėjo pasitarti su SLA. Sekretorium p. Viniku del įkurimo naujos SLA. kuopos Wellesley, Mass. Mat p. Jenkinas gyvena šiame mieste, kuris yra apie 20 mylių atstume nuo Bostono, ir čia susidarė galimybės naujai SLA. kuopai įkurti. Naujos kuopos įkurimu rupinasi p-lė Vera Bačinskaitė, tačiau ir p. Jenkinas nori jai pagelbėti tuo reikalu kiek išgalėdamas. Linkėtina kuogeriausio pasisekimo Wellesley, Mass., veikėjams naujos SLA. kuopos įkurimo darbuotėje.

Lankėsi „Tėvynės" Redakcijoj SLA. 41 kuopos sekretoriaus dukrelė p-lė Vanda Baumilaitė iš Lawrence, Mass., su savo draugu p. Andrew Mc-Gowan. Buvo atvykę New Yorkan asmeniniais reikalais.

Pagaliau, balandžio 23 d. lankėsi „Tėvynės" Redakcijoje S. L. A. 13 kuopos finansų sekretorius p. M. P. Soponis iš Minersville, Pa. Nors p. Soponis yra gimęs ir augęs Amerikoje ir turi augštą valdišką vietą, tačiau gražiai lietuviškai kalba ir veikia lietuvių organizacijose — jis tarnauja SLA. 13 kuopai kaipo jos sekretorius. Inteligentiškas ir malonus jaunas žmogus p. Soponis — tokie veikėjai Susivienijimui yra labai brangūs. Svečias su žmona, ponia Soponiene, atvyko New Yorkan pasisvečiuoti ir pasimatyti su savo senais draugais. Mat seniaus p. Soponis gyveno New Yorke, tad turi čia nemaža pažįstamų.

TEIKS PAGELBĄ BEDARBIAMS JAUNUOLIAMS.

Ekonominiu krašto atsigavimu besirupinančių valdiškų įstaigų pagelba ir iniciatyva sudaryta New Yorke „The Emergency Junior Consultation Service", tai yra įstaiga, kuri teiks visokią moralę ir medžiaginę pagelbą jaunuoliams bedarbiams. Ši įstaiga oficialiai žinoma kaipo „C. W. A. Project S-381", kuri savo pastovią buveinę įkurė adresu: 124 East 28-th St., New Yorke.

Mokyklas lankantieji jaunuoliai, kurie nori užsidirbti mokslo reikalams vasaros atostogų metu, kaip ir aktualiai bedarbiai jaunuoliai, gali kreiptis į šią įstaigą, kuri pasižada gelbėti darbų suradimui ir kitais jai galimais budais gelbėti ir patarti jaunuoliams bedarbiams.

TARP LEGIONIERIŲ.

Liepos 17 dieną metinė kapit. Stepo Dariaus ir leit. Stasio Girėno žuvimo sukaktis. Vietos Liet. Legiono Postas ruošiasi tinkamai savo globėjus ir buv. narius pagerbti. Štabui pavesta susitarti su vietos Dariaus-Girėno Fondu del didelių bendrų iškilmių. Ta pačia proga rengiamasi sukurti Aero Sekciją prie Floyd Bennett Field, kurio vedėjas majoras J. N. Kelly labai pritaria tam planui. Šį planą sugalvojo legionierius V. Kaminskas, išgyvenęs su lakunais paskutinius jų gyvenimo du mėnesius. Tai bus gražus paminklas lakunams jų pakilimo vietoje. Žinoma, Postas kvies jaunimą talkon.

Gegužės 5 d. vakarą Posto bute, 262-A Humboldt St., Brooklyn, rengiamos vaišės pasitikti iš Lietuvos svečią, kap. P. Babicką. Prieš ir po vakarienės ir kalbų bus šokiai ir žaidimai. Grieš p. A. Jozavito vedamas radio orkestras. Įžanga vyrams po 1 dol., moterims po 25c. Visi kviečiami dalyvauti.

Balandžio 12 d. susirinkime įstojo naujas veiklus jaunas narys, Petras Molaskis, petty officer 1-st class, U. S. Navy. Jį rekomendavo P. Satkus, vienas pirmųjų D. L. K. Gedimino 1-mo (Dzukų) pulko savanorių. Einant kariška tradicija, vadinama savo dalies „esprit de corps", žemaičiai, dzukai, prusai, kapsai, zanavykai ir augštaičiai gražiai sutaria visais reikalais, išskiriant vieną, kuri ginklo ryšis geriausia? Kadangi posto vadas V. Vyšnius yra jureivis, augščiausias legionierius K. Jovaišas yra marynas, tai dabar lakunai, raiteliai, artilerininkai, pėstininkai ir kiti deda pastangų rekrutuoti daugiau savo ginklo ryšies narių. Well, tas tik į gerą išeis.

Posto nariais gali buti visi eks-kariai ir jureiviai, tarnavę ar tai Amerikos ar Lietuvos ginkluotose pajėgose. Rėmėjais gali buti visi geri lietuviai. Todel visi kviečiami atsilankyti pas legionierius gegužės 5 d. Dalyvaus ir uniformuoti ukrainiečių šauliai.

Dzukas-Raitelis.

NAUDINGOS ŽINIOS LIETUVAI.

Telpančios amerikonų spaudoje teigiamos žinios apie Lietuvą ir lietuvius yra naudingos ir musų senąjai tėvynei, ir mums patiems. Tokias žinias amerikonų spaudai apie Lietuvą ir lietuvius teikia lietuvių senovės tyrinėtojas ir visuomenės veikėjas p. Vincas F. Jankauskas iš Hoboken, N. J.

Pereito sekmadienio, balandžio 22 d., laidoje „The New York Times" dienraštyje tilpo gražus rašinys apie Lietuvą ir lietuvius. Melžiagą šiam rašiniui suteikė p. V. F. Jankauskas. Musų žiniomis, p. Jankauskas suteiks medžiagos, praktiškai parašys rašinius apie įdomesnes lietuvių tautos savybes ir Lietuvos reikalais kiekvieno sekmadienio „The New York Times" laidai. Patartina skaitantiems amerikonų spaudą pasekti kiekvieno sekmadienio minėtą New Yorko dienraštį. Gražų ir naudingą darbą Lietuvai ir lietuviams dirba p. Jankauskas.

„VARGŠAS TADAS" SCENOJE.

Brooklyno Lietuvių Operetės Draugija rengia šio sezono užbaigimui pramogą. Parengimas įvyks sekmadieny, gegužės 13 d., Lietuvių Piliečių Kliubo svetainėje, 80 Union Ave., Brooklyne. Bus suvaidinta smagi juokažaislė „Vargšas Tadas" ir išpildyta koncertinė programo dalis. Dainuos Operetės Draugijos choras ir parinkti šios draugijos artistai bei artistės.

Tikima, kad šis parengimas bus smagus ir visus atsilankiusius patenkins. Todel jau dabar visi vietiniai ir apylinkės lietuviai kviečiami į tą parengimą rengtis ir kai ateis laikas jame dalyvauti.

Aš Busiu.

SLA. 126 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

SLA. 126 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 4 dieną, 8 valandą vakare, SLA. Centro Raštinėje, 307 W. 30-th St., New York City. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti, nes yra svarbių reikalų apsvarstymui. Taipgi neužmirškite užsimokėti mėnesines mokestis, kad neliktumet suspenduoti, o vėliaus išbraukti iš organizacijos. Ateidami atsiveskite savo draugus, drauges ir pažįstamus prirašyti prie SLA. 126 kuopos.

M. Draugeliutė,
SLA. 126 kp. sekr.

SPAUDOS ATGAVIMO SUKAKTUVIŲ MINĖJIMAS.

Visus New Yorko ir New Jersey valstijų lietuvius kviečiame į spaudos atgavimo 30 metų sukaktuvių vakarą, kuris bus pirmadieny, gegužės 7 d., pradžia 7:30 val. vakare, Cornish Arms Hotelio salėje, 311 W. 23-rd St., New Yorko mieste. Visi atvažiuojanti iš New Jersey Hudson Tubes, iš Brooklymo ir Bronxo 7-tos, 8-tos Aves. ar BMT. požeminiais traukiniais (subway) išlipkite 23-čios gatvės stotyse ir eikite į vakarus. Visus kviečia atsilankyti —

Spaudos Atgavimo Komitetas ir Rutų Ratelis.

DVI PASKAITOS IR JUDOMI PAVEIKSLAI.

Amerikos Lietuvių Piliečių Kliubas, savo svetainėje, 80 Union Ave., Brooklyne, rengia paskaitų ir judančių paveikslų vakarą. Parengimas įvyks ketverge, balandžio 26 d., 7:30 val. vakare. Dr. A. Petrika duos paskaitą temoje: „Maistas, vaistai ir mes", kurioje nurodys, kaip maisto ir vaistų pramoninkai mus „peni" visokiais nuodingais preparatais. Dr. Ed. Žukauskas skaitys apie džiovą ir aiškins, kaip nuo jos apsisaugoti. Be to, Dr. Žukauskas rodys judamus paveikslus, iliustruojančius jo kalbos temą.

Kviečiami visi lietuviai atsilankyti. Įžanga veltui.

Rep. B.

TRAUKIAMI ATSAKOMYBĖN NRA KODŲ LAUŽYTOJAI.

Pasirašiusios NRA kodus įstaigos ir pavieniai biznieriai traukiami atsakomybėn, kuomet sulaužo koduose pažymėtas sutartis. NRA administracija praneša, kad nuo šiol nebus jokio pasigailėjimo visiems prasižengėliams. Ir bausmė yra nemaža.

Kaipo pavyzdį galima paimti vieną New Jersey valstijos siuvėją Jacob Marged. Kadangi NRA kodas nustato, kad už išprosinimą eilės vyriškų drabužių (siuto) mažiausia mokestis turi buti 40c., tuo tarpu siuvėjas Marged šitą darbą atlikdavo už 35c., tad ir pateko teisman. Pirm to jis buvo pasaugotas, kad neturi teisės už 35c. prosyti siutus, bet jis tos pasargos nepaisė. Todel jis tapo suareštuotas ir apkaltintas už laužymą NRA kodo, kurį buvo pasirašęs. Teisėjas Kinkaid pripažino Marged kaltu ir pasakęs pamoką jam ir kitiems, kad padarytų sutarčių laužyti negalima, kad tokis elgėsis reiškia neleistiną biznyje lenktyniavimą ir todel nubaudęs prasižengusį prieš NRA kodą siuvėją 30 dienų kalėjimo ir $100 piniginės pabaudos.

Pranešama, kad nubaustasis siuvėjas Marged bus paliuosuotas nuo bausmės su teisėjo įsakymu saugotis ateityje laužyti NRA kodą. Tačiau šitas teismo nuosprendis skaitomas pasarga visiems, kurie nesilaiko pasirašytų NRA kodų, kad kiekvienam gali priseiti atsidurt kalėjiman ir užsimokėt pinigines pabaudas. Visi pasirašiusieji NRA kodus turėtų suprasti, kad šitie kodai nebuvo daromi juokams. Kiekvienas pasirašęs privalo juos pildyt.

PRAŠALINO TAMMANY HALL VADĄ.

Tvirčiausios New Yorko politinės mašinos — Tammany Hall vadas, John F. Curry, tapo prašalintas iš vadovybės. Jis Tammany Hall vadu išbuvo penkis metus ir demokratų partijos nepasisekimai New Yorko miesto rinkimuose galutinai nustatė didžiumos distriktų lyderius prieš bosą Curry. Jis buvo pasergėtas, kad kįlanti juo nepasitenkinimo banga politikieriuose grumoja jam išmetimu iš vadovybės, pagaliau buvo pareikalauta, kad jis rezignuotų ir su garbe iš tos vadovybės pasitrauktų.

Tačiau užsikirtęs airys Curry jokių perspėjimų ir reikalavimų nepaisė ir laikėsi iki paskutinųjų. Balandžio 20 d. susirinko demokratų partijos distriktų lyderiai ir 14 balsų prieš 10 išmetė p. Curry iš vadovybės. Dabar Tammany Hall pasilikus be vado ir todel eina didelė kova tarpe politikierių už vyriausio Tammany Hall vado vietą.

Pirmas atsitikimas visoje Tammany Hall istorijoje, kad reikėjo vadą šitokia procedura išmesti iš vadovybės. Praeityje paprastai pasitraukdavo patys sava valia vadai, kuomet pastebėdavo šios politinės mašinos politikierių nusistatymą prieš juos, arba jei kokis nepasisekimas politikoje ištikdavo vado planus. Tačiau p. Curry nepaisė visų savo pralaimėjimų politikoje ir įsikabinęs laikėsi vado vietos iki pagaliau buvo negarbingai iš jos prašalintas — išmestas.

— Kiekvienos motinos pareiga paraginti savo dukteris bei sunus apsirupinti rytojum.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRIČIŲ PARENGIMAI

GREAT NECK, N. Y. — SLA. 234 kuopa rengia pasilinksminimo vakarą šeštadieny, balandžio 28 d., Z. Straukos svetainėje, 139 Steamboat Rd. Pradžia 7:30 val. vakare. Visi vietos ir apylinkės lietuviai ir lietuvaitės kviečiami atsilankyti ir linksmai laiką praleisti. Bus gera muzika ir gros visokius šokius iki vėlai nakties. Taipgi bus skanių užkandžių ir gėrimų. — Kviečia Rengimo Komisija.

—o—

BINGHAMTON, N. Y. — SLA. 50 kuopa rengia įdomų vakarą penktadieny, gegužės 4 d., Lietuvių Salėje, 315 Clinton St., pradžia 7:30 val. vakare. Šio vakaro programą išpildys Dzimdzi-Drimdzi artistai A. Vanagaitis ir J. Olšauskas — verkiančiai juokins visus. Su jais atvyksta ir du jauni Dzimdziukai, talentingi armonistai, vieni iš gabiausių jaunuolių muzikų lietuviškam pasauly. Programui užsibaigus bus šokiai, kuriems gros Drimdziukų orkestras. Nepraleiskite progos išgirsti Dzimdzių gražių dainų ir juokų. Visi į šį linksmą vakarą. Širdingai visus kviečia — SLA. 50 kuopa.

—o—

WORCESTER, MASS. — SLA. 318 kp. rengia p. Dvareckui į Lietuvą išleistuvių vakarienę, kuri įvyks gegužės 6 d., pas J. Rauktį, 50 Sterling St. Pradžia 7 val. vakare. Visi šios kuopos nariai kviečiami į vakarienę atsilankyti.

—o—

MAHANOY CITY, PA. — SLA. 211 kp. rengia Card Party. Parengimas įvyks gegužės 27 d., Norkevičių Svetainėje, W. Mahanoy Ave., Mahanoy City, Pa. Pradžia 7 val. vakare. Įžanga tik 50c. ypatai. Pusė pelno bus skiriama J. Janušausko į Lietuvą skridimo parėmimui. Smagaus laiko praleidimas visiems užtikrinta, nes ką tik SLA. 211 kuopa rengia, visuomet ir visus patenkina. Patenkins ir šiame parengime. Kviečiami visi SLA. 211 kp. nariai, apylinkės kuopų nariai ir bendrai visi lietuviai į šį parengimą skaitlingai atsilankyti.

—o—

FOREST CITY, PA. — SLA. 2 kuopa rengia didelį balių, kuris įvyks gegužės 27 d., gražiausioje šiame mieste svetainėje Muchitz Hall. Kviečiame visus SLA. vietinės kuopos ir apylinkės kuopų narius bei bendrai visus lietuvius į šį balių atsilankyti. Visi turėsite smagaus laiko.

Kuopu Susirinkimai

Wilkes Barre, Pa. SLA. 115 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 6 d., 12:30 val. popietų, svetainėje 318 E. Market St. Visi nariai yra kviečiami dalyvauti ir užsimokėti užvilktas mokestis.

S. Pileckis — sekr.

Mt. Greenwood, Ill. SLA. 178 kp. susirinkimas įvyks gegužės 6 d., 1 val. popietų, paprastoj vietoj. Kviečiami visi SLA. 178 kuopos nariai atsilankyti į šį susirinkimą, kuriame turime aptarti kuopos ir organizacijos reikalus. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 178 kuopos.

B. Valantinas — org.

West Pullman, Ill. SLA. 55 kuopos susirinkimas įvyks gegužės 13 d., 2 val. popietų, West Pullman Park svetainėj. Visi nariai ir narės butinai atsilankykite ir atsiveskite savo draugus prirašyti prie kuopos Kurie negalite užsimokėti mokestis, ateikite į susirinkimą ir pareikalaukite paskolos iš Centro, nes dabar tokia paskola galima gauti.

J. Tamašauskas — sekr.

Benld, Ill. SLA. 155 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 6 dieną gegužės, 4 val. popietų, visiems žinomoj svetainėj. Bus renkami delegatai į sekamą SLA. Seimą. Neatsilankiusieji nariai bus baudžiami sulig konstitucijos patvarkymo.

A. Laukaitis — sekr.

Norwood, Mass. SLA. 131 kuopos susirinkimas įvyks 1 d. gegužės, 8 val. vakare, Lietuvių svetainėj, 13 George Ave. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Taipgi atsiveskite savo draugus prirašyti prie kuopos. Bus renkamas delegatų į sekamą S. L. A. Seimą.

J. M. Tumavičienė — sekr.

Racine, Wis. SLA. 100 kuopos susirinkimas įvyks gegužės 6 d., 2 val. popietų, Union Hall. Malonėkite visi nariai pributi, nes bus renkamas delegatas į sekamą SLA. Seimą. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų aptarimui.

M. Kasparaitis — pirm.

Los Angeles. Cal. SLA. 75 kuopos susirinkimas įvyks 4 d. gegužės, 7 val. vakare, po num. 432 So. Main St., Room 35. Visi nariai malonėkite pributi ir užsimokėti mėnesines mokestis, kad neliktumet suspenduoti. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 75 kuopos. Taipgi bus apkalbama apie busiantį išvažiavimą, kuris bus birželio mėn.

K. Lubin — sekr.

Nanticoke, Pa. SLA. 12 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 29 d. balandžio, 1:30 val. popietų, Juliaus Denulevičiaus svetainėj. Visi draugai malonėkite pributi, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 12 kuopos.

P. Augustaitis — sekr.

Detroit, Mich. SLA. 21 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 6 d., 10 val. ryte, M. L. Balčiumo name, 4615 Junction Ave. Kviečiami visi nariai ir narės dalyvauti, nes bus renkamas delegatas . SLA. 38 Seimą. Taipgi yra ir kitų svarbių organizacijos reikalų aptarimui. Neužmirškite užsimokėti mėnesines mokestis, kad neliktumet suspenduoti.

V. A. Norkus — sekr.

— Kas neapsirupina savo rytojum, tas rytojaus sulaukęs verkia.

PARSIDUODA FARMOS

Parsiduoda farma 114 akerių žemės, yra geros girios, didelis sodas virš 100 vaisinių medžių, ant gero cimentinio kelio, 10 kambarių stuba, 2 barnės, nauja saila, garadžius, vištininkas, apie 100 vištų, 12 karvių melžiamų, 10 telyčių, 1 bulius, 2 jauni arkliai, vežimai, visos mašinos reikalingos prie ukės, šienui piauti, grėbti, arti, kornam sodyti, kulti, malkom piauti ir visi kiti reikalingi įrankiai. Tik 2 mylios nuo miestuko North Brookfield ir Brookfield, netoli ir didesni miestai, į Uticą 18 mylių. Viskas parsiduoda labai pigiai. Platesnių informacijų klauskit laišku.

I. R. LAMAITIS,
Box 102, North Brookfield, N. Y.

RADIO

Išgirskite lietuvišką radio programą balandžio 29 dieną, lygiai nuo 3 valandos po pietų ir gegužės 6 dieną, nuo 4:30 val. po pietų ir vėl šitos apylinkės lietuviai turite progos pasiklausyti Jehovos liudytojų programos. Atsukit savo priimtuvą ir išgirskite palinksminančias paskaitas iš stoties WBBR 1300 kil., 2306 met.. Brooklyn, N. Y.

PAŽANGA

Laisvos Minties, Mokslo ir Kritikos Mėnesinis Žurnalas

Kaina $1.00 metams
Pusei metų 65 centai
Vienas No. 10 centų

PAŽANGA
3352 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukinu, nes skaudėjimai nat patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už $1.05. Dukart tvirtesnė 75c.

Knyga: „ŠALTINIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

Tel. Newtown 9-4464
ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas.
Apdrauda visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 72-nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

Nuo Pečių Skaudėjimo

Greičiausias budas prašalinimui pečių skaudėjimo, tai paprašyti ko nors, kad gerai ištrintų su ANCHOR Pain-Expelleriu skaudamą vietą — kur pats skausmas yra. Pain-Expelleris greitai persisunks į pačias nesmagumų šaknis ir palaimintas palengvinimas netrukus ateis.

Visuomet laikykite bonkutę Pain-Expellerio namuose ir naudokite jį neatidėliojant kuomet tik pajaučiat skausmą.

Visose vaistinėse kaina 35c. ir 70c.— skirtingo didumo bonkutės.

Tiktai tikrasis turi Inkaro vaisbaženklį.

PAIN-EXPELLER

DIDELĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Rengia ir priežiuri
Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga Amerikoje
Populiariu Kabininiu Garlaiviu
"STUTTGART"
Išplauks iš New Yorko
LIEPOS 12 d., 1934 m.,
tiesiai be persėdimo į Klaipėdą

TREČIOS KLESOS KAINOS:
Iš New Yorko į Klaipėdą ..... $ 97.50
Į abi pusi — į Klaipėdą ir atgal $167.00
Pridedant Jung. Valst. Taksus

Del informacijų kreipkitės į:

COSMOPOLITAN TRAVEL SERVICE
Prop. J. AMBRAZIEJUS
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
A. S. TREČIOKAS
197 Adams St., Newark, N. J.
JOHN SEKYS
433 Park St., Hartford, Conn.
VIENYBE TRAVEL BUREAU
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
G. A. KYBA
AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.
ATLANTIC TRAVEL SERVICE
K. SIDABRAS, *Prop.*
342 W. B'way, So. Boston, Mass.
PETER BARTKEVICIUS
678 N. Main St., Montello, Mass.
MR. PAUL MOLIS
1730—24th St., Detroit, Mich.
LITHUANIAN NEWS PUB. CO.
NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
OHIO LITHUANIAN PUBLISHING CO. DIRVA
K. S. KARPIUS
6820 Superior Ave., Cleveland, O.
MR. C. J. WOSHNER
2013 Carson St., Pittsburgh, Pa.
MR. A. VARASIUS
206 All Nations Bank Building
1200 Carson St., Pittsburgh, Pa.

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

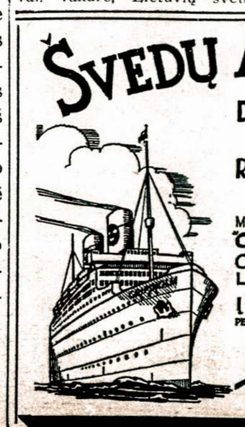

DIDELĖS EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
RENGIAMOS LIET. LAIV. AGENTŲ SĄJUNGOS AMERIKOJE
Moderniškuoju, baltu Motorlaiviu
"GRIPSHOLM"
Gegužės 28
Liepos 3, š.m.
Į KLAIPĖDĄ
PER GOTHENBURGĄ

IŠ NEW YORKO
"GRIPSHOLM" — TIESIOG Į KLAIPĖDĄ
GEGUŽĖS 28 — M. L. "GRIPSHOLM"

KITI IŠPLAUKIMAI
„KUNGSHOLM" ..... Gegužės 7
„DROTTNINGHOLM" Gegužės 18
„KUNGSHOLM" ..... Birželio 4
„DROTTNINGHOLM" Birželio 12

Informacijų ir laivakorčių kreipkitės į vietinius agentus arba į
SWEDISH AMERICAN LINE
BOSTON, 10 STATE STR.—NEW YORK, 21 STATE STR.—CHICAGO, 181 NO. MICHIGAN AVE.
— Brošiurėlė apie ekskursijas Tamstai bus suteikta veltui ant pareikalavimo. —